

„LKB Kronika“ Nr. 72

Eina nuo 1972 metų.
Perskaitys duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Žinios iš vyskupijų

(Tęsinys)

P. Anilioniui taip pat nepatiko vyskupo V. Sladkevičiaus pasakymas: „Kai ką pareiškime išbrauksime, kai ką pridėsime, pavyzdžiui, kad tikintiesiems būtų suteikta daugiau laisvės... „Kokios jums dar laisvės trūksta“ — pyko igaliojinis. Arkivyskupas Liudas Povilonis jam paaiškino, kad draudžiama katekizuoti vaikus, baudžiami kunigai. Kiti vyskupai taip pat pritarė savo pasisakymais.

Galiausiai P. Anilionis nusileido, leisdamas vyskupams patiems paruošti raštą. Vyskupai pasirašė po savo suredaguotu raštu.

Susitikimo metu igaliojinis nelaukta pasiūlė „malonę“, kad laikraštyje „Gimtas kraštas“ spausdintų kai kurias žinias iš Lietuvos katalikų gyvenimo. Tam esą reikalingas ordinarų paskirtas kunigas, kuris bendradarbiautų su laikraščio

redakcija. Nors ir labai buvo nepatenkintas igaliojinis, tačiau vyskupai nuo pasiūlytos „malonės“ atsisakė.

Vis dėlto „Gimtas kraštas“ žinias iš Lietuvos katalikų gyvenimo pradėjo spausdinti. Pasiūlyto optimistinės gaidos vakaruose: gal tokias žinias pradės spausdinti ir „Tiesa“? Bet jau pirmosios informacijos pilnos netikslumų... Paminėta, jog Šiluvos atlaiduose dalyvavo vyskupai Antanas Vaičius, Juozas Preikšas. Nutylėti: vysk. Julijonas Steponavičius, Vincas Sladkevičius; taip pat praleista, kad Kalvarijose net dvi dienas dalyvavo vyskupas A. Vaičius. Visai iš pirmo išlaužta, kad spalio 8 d. Kunigų seminarijoje pasirašytas raštas už taiką. Žemiau cituojami ne ordinarų suredaguoto rašto, bet kun. igaliojinio P. Anilionio pateiktas projekto raštai už taiką žodžiai... (Bus daugiau)

Iš Izraelio teismo salės

Jeruzalė. — Demjanjuko teisme jo gynėjai apkaltino kaltintojų liudininką manipuliuojant jo fotografijomis ant SS asmens kortelės, kad atrodytų, jog ten yra tikrai Demjanjukas.

Californijos universiteto doktorantė psichologijoje Anita Pritchard teisme pasakė, jog Vakarų Vokietijos kaltintojų ekspertas Reinhardt Altman naudojo specialią šviesų ir šešelių techniką, kad padarytų SS fotografiją taip, kaip velesnės dvi Demjanjuko fotografijos darytos 1947 ir 1957 metais.

SS kortelė yra pagrindinis kaltintojų įrodymo dokumentas. Altman buvo vienas iš šešių kaltintojų ekspertų, kuris paliudijo, jog ta kortelė yra tikra, originalas. Gynėjai sako, kad tai yra sufabrikauta, netikra. Dokumentas, vadinamas Trawniki kortele, yra gautas iš

Sovietų Sąjungos. Kaltintojai sako, jog Demjanjukas buvo išmokytas būti mirties stovyklos sargybinis Trawniki centre, kuris tada buvo nacių okupuotas Lenkijoje.

Foto montažas apgavystei

Ekspertė Anita Pritchard liudijo teisme, jog minėtasis Altman padarė foto montažą, pati pailiustruodama, kaip jis panaudojo šviesas padaryti Demjanjuko fotografiją, jog ji atrodytų lyg būtų jo. Ginčijamoji kortelė padaryta pilka spalva, kai tuo tarpu originalas yra šviesus ir neturi to pilkumo. Foto montažas darytas taip, jog Demjanjuko smarkas būtų dalinai šešelyje, taip pat ir jo lūpos, kad atrodytų, jog yra tas pats asmuo, tačiau tai yra specialiai pagamintas „kūrinys“.

Pritchard yra fizionomijos specialistė. Bet vyriausias teisėjas Dov Levin pasakė, jog Pritchard savo liudijimą praleido pačią svarbiausią dalį, kaip kad Altman pateiktus 24 veido brožius lyginant Trawniki dokumento fotografiją su paties Demjanjuko fotografija.

Laukia Bonnos susitikimo

Bonna. — Sovietų nusikaltimų derybų delegacijos narys mano, kad Maskva galėtų padaryti kompromisą Vakarų Vokietijoje esančioms trumpųjų distancijų Pershing 1A raketoms. Aleksej Obuchov sako, jog Maskva sutiktų su tuo, jei gautų užtikrinimą, kad, kai tos raketos pasens 1990 m., kad jos nebūtų pakeistos naujomis. Anksčiau sovietai apie tai nenorėjo net kalbėti. Kai Amerika pasiūlys, tai sovietai esą pasiruošę svarstyti. „Mes lauksime, ką ambasadorius Kampelman pasiūlys. Tada mes pastudijuosime, ir greitai atsakysime“, kalbėjo Obuchov Genevoje. Kampelman atsisakė reikšti savo nuomonę, ar tokiam planui Amerika ir Vak. Vokietija pritaris, tačiau visados esanti glimybė susitarti ir tokiu klausimu.

Vakarų Vokietijos vyriausybė buvo atmetusi šį planą, kad būtų eliminuoti amerikiečių laikomi užtaisai, tačiau ar Bonna sutiks su nauju kompromisu, dar teks palaukti.

Lietuviai susitiko su Nikaragvos laisvės kovotoju Contras vadovu dr. Adolfo Calero Skokie įvykusiame susirinkime. Jo kairėje Illinois Pavergtųjų Tautų komiteto pirmininkas pulk. Kazimieras Oksas, o dešinėje Illinois tautinių grupių respublikonų pirmininkas inž. Anatolijus Milūnas. Dr. Calero savo kalboje iškelė lietuvių ir ukrainiečių kaip stiprius ir pastovius kovotojus prieš komunizmą.

Rudolf Hess, stovi, vieno parado metu Miunchene su mašinoje stoviniu Adolfu Hitleriu 1930 m.

Pasikorė Hitlerio padėjėjas

Berlynas. — Prieš Niurnbergo karo nusikaltėlių teismą buvo padarytas šis pareiškimas: „Aš esu laimingas, jog žinau, kad atlikau pareigą savo žmonėms, pareigą kaip vokiečio, kaip tautinio socialistinio ir kaip lojalus fiurerio sekėjo. Aš neturiu nieko apgailestauti“. Šis vokiečių, paskutinis iš Hitlerio vyriausybės narių, 93 metų Rudolf Hess, nutraukė savo gyvybę pasikardamas su elektriniu laidu Spandau kalėjime, pranešė sąjungininkai savo bendrame rašte pasauliui.

Sargybinis jį rado kalėjimo kieme su laidu ant kaklo. Hess buvo kalėjime nuo to laiko, kai jis lėktuvu nusileido Britanijoje 1941 m. Spandau kalėjime jis išbuvo 40 metų ir 21 metus buvo vienintelis kalvinys visame didžiulame kalėjime. Prieš tai jis bandė nusižudyti net keturis kartus.

Su misija Britanijoje

Britanijoje jis sakėsi atskridęs su „taikos misija“, tačiau britai juo nepatiko. Amerika, Prancūzija ir Britanija vis norėjo jį išleisti iš kalėjimo žmoniškumo pagrindu, tačiau Sovietų Sąjunga niekad su tuo nesutiko. Manoma, kad to priežastis buvo ta, jog Hess norėjo prikaltinti

Britaniją pasirašyti taiką su Vokietija ir tuo sustiprinti Vokietiją prieš Sovietų Sąjungą, o eventualiu atveju, kad britai kariautų prieš sovietus. Už tai Sovietų Sąjunga negalinti leisti, kad Hess būtų išleistas iš kalėjimo. Hitlerio invazija į Sovietų Sąjungą prasidėjo kaip tik tuoj po to, kai Hess parašė nusišalimo laiškus Britanijai. Churchillis manė, kad Hess kalba tik savo vardu, bet ne Hitlerio. Tuoj po Hess atsiradimo pas britus ir Stalinas sakė, kad Hess yra Hitlerio siųstas išdėstyti vokiečių planą Britanijai ir tuo pačiu paveikti Vakarų kovoti prieš Sovietų Sąjungą.

Vyriausias nacių partijoje

Hess buvo gimęs Egipte, kaip vokiečio pirklio sūnus. Jis mokėsi Šveicarijoje ir Vokietijoje ir specializavosi ekonomijoje. Vėliau susižavėjo Hitlerio idėjomis ir persiėmė nacių galvojimu. Kai buvo formaliai suorganizuota nacių partija, jo numeris buvo 16, Hitlerio 7. Hess ir Hitleris buvo kartu kalėjime 1923 m. po nepavykusio atentato Miunchene. Ten Hitleris jam diktavo dalį „Mein Kampf“ knygos, kuri vėliau buvo nacių biblija. Jis buvo už vokiečių veržimąsi į Rytus — už „Lebensraum“ politiką ir už rasizmą, kurį Hitleris padarė nacių credo. Hitleris jam buvo patikėjęs visą eilę politinių aukštų pareigų.

Niurnbergo karo Nusikaltimų Tribunalas nustatė, jog Hess, kaip Hitlerio padėjėjas, buvo vyriausias asmuo nacių partijoje. Jo atsakomybėje buvo tvarkyti visos partijos reikalai ir turėjo autoritetą daryti sprendimus Hitlerio vardu. Už tai buvo nuteistas kalėti iki mirties.

Hess paliko savo žmoną ir sūnų, kuris pasirūpino jo laidotuvių Wunsiedelio mieste, kuris yra netoli Čekoslovakijos sienos.

— **Maskva** pranešė, kad po branduolinių bandymų praėjusią savaitę, gilia žemėje pradėjo veržtis dujos, bet jos esančios nepavojingos gyvybei.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Baigiant šios dienos laidą, buvo gauta žinia iš Washingtono, kad 20 Amerikos senatorių pasiuntė Sovietų Sąjungos vadui M. Gorbačioviui motyvuotą prašymą netrukdyti šį sekmadienį Lietuvoje rengiamą Stalino-Hitlerio pakto priminimo demonstraciją. Rašto iniciatorius yra Michigano senatorius Donald Reagel. Pasiūlysių tarpe yra ir abu Illinois senatoriai — Dixon ir Simon. Plačiau bus ryto dienos laidoje.

— Šį sekmadienį, kaip praneša Europos spauda ir radijo bei televizijos žinios, Vilniuje prie poeto Adomo Mickevičiaus paminklo yra rengiama demonstracija, kurioje bus išskelbtas gėdingasis faktas, kurį įvykdė Hitleris ir Stalinas pasirašydami 1939 m. rugpjūčio 23 dieną susitarimą, pagal kurį buvo įvykdyta Pabaltijo valstybių okupacija ir atvertas kelias II Pasauliniam karui. Tuo pačiu metu panašūs minėjimai bus Rygoje ir Taline. Pas mus, Amerikoje ir Kanadoje, yra rengiamos demonstracijos pavadintos „Juodojo kaspio diena“. Chicagoje platus masto demonstracija įvyks taip pat šį sekmadienį 12 val. dieną miesto centre prie Washingtono paminklo, kuris yra Wacker ir Wabash gatvių sankryžoje. Dalyvausime!

Vilnius. — Ok. Lietuvoje mirė Kupiškio valsčiuje gimes operos solistas Jonas Stasiūnas. Šalia dainavimo operose, jis daug koncertavo ir dėstė konservatorijoje. Iš dainuotojų partijų galima jį vadinti basbaritonu. Jis dainavo pagrindines partijas šiose operose: Mazepoje, Toscoje, Otello, Rigoletto, Pilėnuose, Traviatoje, Fauste, Pikų Damoje, Sevilijos Kirpėje, Carmen, Aidoje, Kunigailystėje Igoryje ir kitose operose. Daug dėmesio kreipė į mūsų liaudies dainas. Palaidotas rugpjūčio 5 d. Antakalnio kapinėse.

— **Washingtono** pranešė, kad specialus prezidento pasiuntinys Centro Amerikos valstybės Philip Habib pasitraukė iš tų pareigų, pareikšdamas nepasitenkinimą, jog jis buvo išjungtas iš diplomatinio pasitarimų paskutinių įvykių eigoje. Su pasirašymu Gvatemaloje taikos plano, ambasadorius Habib sako, kad dabar jam yra pats geriausias metas pasitraukti.

— **Santa Barbaroje** Baltųjų rūmų kalbėtojas Marlin Fitzwater pranešė, jog prez. Reaganas pasakys svarbią kalbą užsienio politikos klausimais Los Angeles mieste rugpjūčio 26 d.

— **Washingtono** buvusio prezidento Nixono patarėjas John Ehrlichman, kaip praneša Teisingumo departamentas, paprašė prezidento amnestijos už savo rolę Watergate byloje. Šiuo metu jis rašo knygas ir yra politinis komentatorius.

— **Kabulo srityje** Afganistano partizanai nušovė transportinį sovietų lėktuvą panaudodami Amerikos Stinger raketa. Visi skridę žmonės žuvo.

— **Paragvajuje** policija įsakė 10 opozicijos vadų neišeiti iš namų tol, kol nebus baigta Asuncion miesto 450 sukakties šventė.

Amerikos pasiuntinių pasitarimai Valstybės departamente

Didelė sovietų grėsmė

Washingtonas. — Amerikos suvesti pasiuntiniai penkioms Centro Amerikos valstybėms buvo painformuoti, kad jie gali pasitikėti naujuoju to regiono taikos planu, praneša mums administracijos pareigūnai. Pats pagrindinis rūpestis yra, jog amerikiečiai nepasitiki Nikaragvos vyriausybę ir laukia kokius susitarimus jie pradės vykdyti. Valstybės departamentas sako, kad turi būti jiems visiems aišku, kad sandinistais negalima pasitikėti. Bet priimtas Centro Amerikos vadų planas, kad ir palankus sovietų palankiems sandinistams, šandien jau yra aišku, kad jis kelia daug problemų pačiai Nikaragvos vyriausybei.

Ortega aiškinasi

Diplomatai sako, jog Nikaragvos prez. Daniel Ortega telefonavo Costa Ricos prezidentui Oscar Arias, kuris yra pagrindinis to taikos plano autorius, paaiškindamas, kodėl jis važiuoja į Havaną tuojau pat po pasirašymo susitarimo rugpjūčio 7 d. Diplomatai sako, kad pats Ortega skundėsi, jog jis turįs savo vyriausybėje nugalėti kietosios linijos šalininkus ir dar gauti Kubos diktatoriaus pritarimą tam taikos planui. Jis turįs sustiprinti savo vidaus poziciją, praneša patikimi Managvos šaltiniai. Iš diplomato patirta, jog pats Ortega turi labai skaitytis su Thomas Borge, kuris yra Nikaragvos Vidaus reikalų ministras ir kuris kontroliuoja krašto vidaus saugumą ir slaptuosius valstybės organus ir yra kaip ir Nikaragvos KGB.

Prašo išvežti Kubos karius

Ortega, kai buvo nuvažiavęs į Kubą, stengėsi išgauti Fidel Castro sutikimą, kad būtų išvežtos Kubos karinės pajėgos iš Nikaragvos, kaip to reikalauja pasirašytas planas, kad visos iš užsienio atvykusios padėti jėgos aplieštų tuos kraštus. Po Ortigos — Castro pasitarimo, buvo išleistas komunikatas, kuriame Kubos pareiškia savo pritarimą Gvatemalos planui.

Pasitarimai Valstybės departamente

Amerikos diskusijoms Washingtono šį pirmadienį tuo reikalu vadovavo Valstybės sekretoriaus asistentas Elliott Abrams. Buvo apsvaistytas tas taikos planas detališkai. Abrams pasakė, jog planas yra daugiau preliminarinis ir dar ne galutinis ir turi daug neaiškių prasmų. Administracija veda

— **Klaipėdoje** tradicinė premija už kūrinius marinistų tema paskirta žurnalistui Aloyzui Urbonui. Jo knyga „Jūra, lauk manęs“ yra plačiai skaitoma visoje Lietuvoje. Joje daug idomių pasakojimų apie tolimojo plaukiojimo žvejybos laivyno jūrininkus, šturmanus, radiistus, mechanikus. Autorius juos gerai pažįsta, nes ir pats trisdešimt metų plaukiojo jūromis bei vandenynais. Jis taip pat buvo matrosu.

intensyvių diplomatinis žygis, kad planas nebūtų dviprasmiškas. Pasiuntiniai sugrįžo į savo kraštus antradienį, kad laiku galėtų pareikšti Washingtono nuomonę tų kraštų užsienio ministeriams, kurie trečiadienį buvo susirinkę San Salvadore taikos plano posėdžiui.

Gvatemaloje pasirašytas planas nori išspręsti visus konfliktus Centro Amerikoje, bet pagrindinis dėmesys yra Nikaragvai. Administracijos ir Kongreso speakerio prieš tai paruoštas planas nebuvo palankus sandinistams, kaip kad yra šis planas.

Pasimokykime iš praeities

Valstybės departamente pasiuntiniams buvo išdalinti 1973 m. susitarimo nuorašai tarp Washingtono ir Hanoi, pasirašyti Paryžiuje baigti Vietnamo karą, kaip pavyzdžiai išstudijuoti tada buvusią situaciją ir palyginti dabar esamą. Tada komunistai savo pasirašytą susitarimą ignoravo. Vėliau Šiaurės Vietnamas užėmė Pietų Vietnamą ir 1975 m. sujungė į vieną jau jų valdžioje.

Šiame pasitarime su pasiuntiniais buvo aiškiai pasisakyta, jog Centro Amerikoje rūpi Amerikos saugumas, nes ten yra įsivėlusios Sovietų Sąjunga. Ten buvo pasakyta, kad Washingtonas netoleruos Maskvos atsiųstų kovos lėktuvų Nikaragvai. „Tai yra Sovietų — Amerikos reikalas“, sakė oficialus departamentų pareigūnas. Gvatemalos taikos planas to visai neličia ir tai yra svarbiausioji problema.

Nauji areštai Nikaragvoje

Kaip tik praėjusį savaitgalį Managvoje įvyko protesto demonstracijos ir vyriausybė suareštavo daugel demonstrantų vadų. Kai taip daroma dabar, kai buvo pasirašytas taikos susitarimo planas, tai ir kyla rimtos abejonės, ar sandinistai iš viso pradės demokratines reformas. „Po šitų naujaujų areštų, ar galima patikėti prezidento Ortigos žodžiais demokratizuoti Nikaragvą?“, klausė Valstybės departamentas šiame pasiuntinių pasitarime. Susidaro įspūdis, kad sandinistai nori suimti dabar visus opozicijos vadus, kurie dar nebuvo suimti. Nikaragvoje veikia ypatingos apsaustos stovy įsakymas, pagal kurį galima areštuoti, bet koki pilietybę ir už bet ką, jei to nori sandinistai. Jų laikraštis „Barricada“ rašo, kad už tas demonstracijas yra kalta Amerika, nes ji jas suorganizavusi.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 20 d. Bernardas, Filiberta, Neringa, Tolvinas, Svajūnas.

Rugpjūčio 21 d. Pijus X, Anastazija, Joana, Violeta.

ORAS

Saulė teka 6:03, leidžiasi 7:45. Temperatūra dieną 83 l., naktį 68 l.

Aleksandras Pakalniškis, Jr.
11 Sycamore Lane Westford, MA 01886

74-TOJO LIETUVOS VYČIŲ VISUOTINIO SEIMO IVYKIAI

Liepos 30 d. Kansas City, KS, prasidėjo Lietuvos Vyčių 74-tasis Visuotinis suvažiavimas. Suvažiavimui min-tis buvo paimta iš palaimintojo Jurgio Matulaičio raštų: „Siek Dievo, Jo dvasią neš viskam“.

Atidaromosios šv. Mišios buvo aukojamos šv. Marijos - šv. Antano parapijos bažnyčioje. Jas atnaušo Centro valdybos dvasios vadas kun. Antanas Jurgelaitis.

Po puikiai praėjusių atidaromųjų pietų, pirmasis darbo posėdis prasidėjo vėliavų įnešimu. Invokacinę maldą sukalbėjo kun. A. Jurgelaitis, o po to įvyko Centro valdybos narių pristatymas. Malda buvo prisiminti mirusieji nariai, ypač buvusieji prezidento nariai - New Yorko Larry Janonis ir Chicago Irena Sankutė.

Suvažiavimo rengimo komi-teto pirmininkas Eugenijus Ashley pasveikino susirinku-sius narius bei svečius. Centro valdybos pirmininkas Pranas Petrauskas pranešė apie or-ganizacijos stovį. Lietuvos 600 metų Krikščionybės sukakties minėjimo įvykius Romoje, bei palaimintojo Jurgio Matulaičio beatifikacijos apeigas apibūdino buvusiojo Centro valdybos pirmininke Loretta Stukienė iš Watchung, NJ, Clemencine Miller iš Bridgeport, CT, ir Vik-toras Matthau iš Providence, RI.

Sio vakaro linksmoji pro-grama vyko Gold Buffet sve-tainėje. Po puikios vakarienės, kurios metu svečius linksmo muzikantai Don LiPovac, Phil Ashley ir solistas Algirdas Bra-zis, vyko puikus 14-kos akor-deonų orkestro muzikos pajvai-rinti šokiai. Dirigentu buvo Don LiPovac.

Antrajame darbo posėdyje pranešimus pateikė išdininke Teresė Trainis iš Bridgeport, CT, ir patikėtiniai Marija Kinčiuvienė iš Chicago bei Vincen-tas Gray iš Clevelando, OH.

Prezidiumui pirmininkavo Algirdas Budreckis iš Bostono. Vicepirmininkais buvo Pranė Petkuvienė iš Daytono, OH, ir Jonas Adomėnas iš New Yorko. Sekretoremis buvo Rita Pinkus ir Ann Bender, abi iš Worcester, MA.

Loretta Stukienė pranešė apie Lietuvos Vyčių fondo stovį. Ji pristatė ir rašinio konkurso laimėtojus: pirmoji premija teko Chicago Sabinai Klatt, antroji - Forest City, PA, Marijai Sazeckai, trečioji - Chicago Er-nie Sutkui, o pagyrimas - Daytono, OH, Marijai Lucas. Jury komisijos nariai buvo Loretta Stukienė, Aldona Ryan ir Irena Sankutė.

Kun. Jurgelaitis moderavo religines diskusijas, kurių tema buvo „Asmeniškos išipareigo-jimas Krikščionybės Jubilie-jaus šventėje“.

Antrosios sesijos šv. Mišios vyko kitoje gražioje, senoje Kan-sas City bažnyčioje - šv. Jono Krikštytojo parapijoje.

Po pietų Pitkos restorane, archyvo komiteto pirmininkas Larry Švelnis padarė prane-simą. Popiečio diskusijas pra-vėdė dr. Viktoras Stankus iš Clevelando, tema „OSI ir Holokaustas Lietuvoje“. Jis pa-pasakojo, kaip Lietuva Antrojo

Pasaulinio karo metu padėjo sąjungininkų jėgoms, kaip Lietuva buvo vienintelis kraš-tas, kuris boikotavo vokiečių SS legionų verbavimą, ir t.t.

Rezoliucijų tarpe yra ir pa-dėkos laiškas Popiežiui Jonui Pauliui II, daug prisidėjusiam prie Lietuvos 600 metų Krikš-to jubiliejaus minėjimo įvykdyti; padėkos laiškas kun. Juozui Dambrauskui, MIC, sun-kiai dirbusiam, kad pasiekti pa-laimintojo Jurgio Matulaičio be-atifikacijos suteikimą; padėkos laiškas mons. Algimantui Bart-kui, Romos Lietuvos Pon-tifikalinės kolegijos rektoriui, aktyviai pasireikšusiam jubile-jaus bei beatifikacijos šventėse; padėkos laiškas arkivyskupui Marcinkui ir mons. Bačkui Ro-moje.

Penktadienio vakaro kul-tūrinė programa vyko Jolly teatre. Jos metu pasirodė Oma-hos „Rambyn“ choras bei Don LiPovac, pasaulinio garso akordeonistas.

Kansas City miesto „Aido“ tautinių šokių šokėjai pašoko lietuviškus tautinius šokus, o Kansas valstijos toną suteikė Kansas City banjo orkestrėlis. Vakaras puikiai praėjo.

Šeštadienio ryto sesijoje pris-tatė jaunieji vyčiai. Jaunujų vyčių vicepirmininke Marytė Lepera iš Philadelphiajos pris-tatė Shenandoah, PA, gyventoją Pranę Raubą, kuri paaugojo 2,000 dol. vieno jauno vyčio ar vytės pasiuntimui į Australijoje gruodžio mėnesį vyksiantį Lietuvių Jaunimo kongresą.

Buvo paskelbti laimingieji jaunieji vyčiai: Rita Zakarkaitė iš Chicago ir Rima Hartvigas iš Amsterdam, NY. Jaunutis Vytis Gintaras Keenan iš New Yorko įteikė žymenį Centro val-dybos pirmininkui Pranui Petrauskui, jo senelio Petro Zupkos atminimui įamžinti.

Jaunieji programa užbaigė dainų pyne, kurią atliko Padalino šeimos vaikai iš Chicago.

1987-1988-tųjų metų Centro valdybą išrinkti: pirm. Pranas Petrauskas (Syracuse, NY), pirm. vicepirm. Pranė Petkuvienė (Dayton, OH), antr. vicepirm. Pranas Peterson (New Haven, Ct), treč. vicepirm. Marytė Lepera (Philadelphia, PA), sekretorė Marija Juzėnas (Chicago, IL), izd. Alfonsas Trainis (Bridgeport, CT), finansų sekr. Mary Kober (NY), patikė-tiniai Marija Kinčiuvienė (Chi-cago, IL) ir Gene Ashley (Kan-sas City, KS), ritualų kom. pirm. Scottie Žukas (Chicago, IL), spaudos reik. kom. pirm. Sa-bina Klatt (Chicago, IL), lie-tuviškųjų reik. kom. pirm. dr. Jokūbas Stukas (Watchung, NJ), kultūrinių reik. kom. pirm. Regina Kot (Amsterdam, NY), archyvo kom. pirm. Longinas Švelnis (Boston, MA), lietuvių katalikų šalpos kom. pirmi-ninkė Florence Zielskas (So. Boston, MA), lietuvių kalbos koordinatore Apoloniya Žiaušienė (Amsterdam, NY), „Vytis“ biuletenio redaktorė Dalia Bulvičienė ir dvasios vadas - kun. Antanas Jurgelaitis.

75-tasis Visuotinis Lietuvos Vyčių suvažiavimas įvyks Washington, DC, ir jį rengs Centro valdyba, pirmi-

Lietuvos vyčiai Chicagoje sveikina kun. dr. Juozą Prunskį jo į prelatų pakelimo progą. Iškilmingos Padėkos šv. Mišios ir įvyktuves įvyko rugpjūčio 9 d. Queen of Universe bažnyčioje.
Nuotr. J. Tamulaičio

ninkaujant narei Helen Shields. Šeštadienio vakare vykusia-me bankete stipendijų komiteto vardu stipendijas įteikė Cle-mencine Miller. Alice Karklas draugiškais padėkos linkėjimais visiems Kansas City gyventojams.

Vertė Aleksandras Pakalniškis, Jr. 147-toji St. Petersburgo Lie-tuvos Vyčių kuopa Floridoje gyva ir sveika. Aleksas Krau-jalis išrinktas pirmininku ket-virtam terminui. Nuo pat ankstyvųjų kuopos dienų Viktorija Kleivienė yra sekretorė. o kun. Gasiūnas - dvasios vadu. Perrinkti buvo išdininke Zigaitienė, finansų sekretorė Elena Vilnis bei visų komitetų pirmininkai.

110-tos Maspetho kuopos pra-laimėjimas - mūsų laimikis: Alfonsas ir Stasė Kraujeliai per-sikraustė Floridą ir įsijungė į mūsų kuopą. Praėjusiame susirinkime mes juos šiltai

nas, abu iš Chicago. Po pietų Holiday Inn sve-tainėje, svečiai bei nariai skirs-tėsi kelionei į namus, su šiltais, draugiškais padėkos linkėjimais visiems Kansas City gyventojams.

Vertė Aleksandras Pakalniškis, Jr.

IŠ 147-TOS KUOPOS VEIKLOS

147-toji St. Petersburgo Lie-tuvos Vyčių kuopa Floridoje gyva ir sveika. Aleksas Krau-jalis išrinktas pirmininku ket-virtam terminui. Nuo pat ankstyvųjų kuopos dienų Viktorija Kleivienė yra sekretorė. o kun. Gasiūnas - dvasios vadu. Perrinkti buvo išdininke Zigaitienė, finansų sekretorė Elena Vilnis bei visų komitetų pirmininkai.

110-tos Maspetho kuopos pra-laimėjimas - mūsų laimikis: Alfonsas ir Stasė Kraujeliai per-sikraustė Floridą ir įsijungė į mūsų kuopą. Praėjusiame susirinkime mes juos šiltai

priėmė.

Nuoširdžiausi linkėjimai Antanui Mažeikai, kuris sveiksta po kraujo išsiliejimo.

Denis, Antano ir Sue Mažeikų sūnus, pradeda savistovų gy-venimą. Jis visą gyvenimą buvo Lietuvos Vyčių, pradėdamas savo veiklą jaunučiu. Buvo Lietuvos Vyčių stipendininkas, studijuodamas Fordham universitete ir Buffalo medicinos mokykloje. Keturis metus tarnavo kariuomenės ligoninėje štabo vyresniuoj. Vyčiuose priklausė įvairiems komitetams. Penkerius metus buvo lietuviškųjų reikalų komiteto pirmininkas. Denis su žmona Audrone yra Ketvinto Lietuvos Vyčių laipsnio nariai. Linkime daktarui Denis sėkmės ir geros kloties atidarant gydymo kabinetą ophthalmologijos praktikai.

Aštuoni mūsų kuopos nariai dalyvavo Romoje vykusiame Lietuvos krikščionybės jubile-jaus šventėje.

V. Kraujalis

Vertė Aleksandras Pakalniškis, Jr.

niam susirinkimui ir kai ku-riems valdybos nariams atsi-sakius iš valdybos, ir L.B-nės Detroito apylinkės valdyba, buvo pakviesti ir įsijungė: Jū-ratė Pečiūrienė - švietimo reika-lams, Kristina Reinhard, Elvy-ra Idzelienė ir Gina Baukienė. Sveikiname!

RAŠYTOJO VYTAUTO ALANTO PAGERBIMAS

Detroitiečio rašytojo Vytauto Alanto pagerbimą ir supažin-dinimą su jo nauja knyga L.B-ės Detroito apylinkės valdyba ruošia lapkričio 8 dieną.

RUGSĖJIS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS MĖNUO

Rugsėjis yra skirtas Lietuvių Bendruomenėi, jos veiklai prisimi-ninti bei jos darbus paremti. Paskaitiniu metu, dėmesys buvo kreipiamas, lietuviškam švie-timui, mokykloms bei jų veiklai paremti lėšų telkimui. Ir šiemet bus vykdomas vajas lituanis-tiniam švietimui paremti. Tikimės, kad detroitiečiai bus dosnūs ir savo aukomis parems mokyklų išlaikymą. Praėjusiais metais mūsų „Žiburio“ mokykla iš bendro L.B-ės ir Lietuvių fondo katilo gavo tūkstantį dolerių paramos.

Jonas Urbanas

DETROITO KASOS PRANEŠIMAS

Detroito LFCU KASA bus už-daryta šeštadienį, rugsėjo 5 d., ir pirmadienį, rugsėjo 7 d. Šiuo laikui automobilių pirkimo paskolų nuosimčiai KASOJE tik 9.5%.

NAUJI VEIDAI LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBOJE

Dėl nepramatytų priežasčių, neįvykus pavasarį L.B-ės meti-

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Tautos šventės minėjimas rugsėjo 6 d., sekmadienį, ruošia-mas Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos patalpose.

Minėjimas bus pradėtas 10:30 val. rytą šv. Mišiomis, Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos bažnyčioje. Šv. Mišias aukos pa-rapijos klebonas kun. Viktoras Kriščiūnėvičius. Minėjimo aka-demija - 12 val. Kultūros cen-tro saleje. Kalbėtoju pakviestas Vaclovas Kleiza, Lietuvos generalinis konsulas Chicagoje.

Meninę programą atliks jau-nas pianistas Aleksas Mitrius. Minėjimą organizuoja Lie-tuvių Bendruomenės Detroito apylinkės valdyba. Organi-zacijos pamaldose ir minėjime kviečiamos dalyvauti su savo vėliavomis. Visi kviečiami dalyvauti.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS GEGUŽINĖ

Lietuvių Bendruomenės ge-gužinė šiemet įvyks, rugsėjo 20 d., sekmadienį, Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos sodelyje ir Kultūros centre. Jau dabar gali-ma įsigyti laimėjimų bilietėlius; juos platina valdybos narys Juo-zas Mateikūnas. Ta proga or-ganizuojami ir kitokie malonu-mai. Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkės valdyba kviečia visus dalyvauti ir tuo paremti L.B-nės veiklą.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$60.00. Foreign countries \$60.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytų adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A.) dol.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Užsienyje	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$35.00	\$20.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbi-mu kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Mano supratimu - tas yra ge-riausiai išauklėtas, kuris geriausiai įstengia pakelti gyvenimo džiaugsmus ir kančias.

J. J. Rousseau

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Pirmą trečiadienį,
ketvirtadienį ir penktadienį.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - VIDAUS LIGOS
IR ODOOS CHIRURGIJA
(Aukliai nuimami ofise)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71st Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr. ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
2655 W. 69 St.
Tel. 776-9691
pirm. 12-2 v. p.p.; treč. 12-2 v. p.p.
penkt.: 1-3 v. p.p.
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. - 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

e132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplešusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

Tel. RE-lance 5-1811
DR. WALTER J. KRISTUK
Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12:30 val. popiet 4-6 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
PROSTHODONTICS - karūnelės,
tilteliai, plokštelės ir bendroji praktika.
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ - VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 12-4
6-9, antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Ofs. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namu 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
e132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. e0120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė - Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 - Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė - Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLIS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. e3rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.
Specialybė - Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

JOHN P. WAITKUS, M.D., FACS
SPECIALISTAS CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross ligoninei
2700 W. 43 St., Tel. 927-3231
Kalbame lietuviškai
Val. pagal susitarimą pirm., antr.
Ketv. ir penkt. nuo 3-7 v.v.

Ir su opozicija ir be jos

NIKARAGVAI SUNKU

Šiuo metu, stengiantis ieškoti diplomatinių priemonių išspręsti Nikaragvoje užsitęsusi Contrų ir sandinistų konfliktą, susipažinimas su bendrais Nikaragvos istorijos bruožais gali duoti geresnę perspektyvą šios Centrinės Amerikos valstybės problemų supratimui.

Ispanų kolonizuota tik 17-tame šimtm., Nikaragva visuomet pasižymėjo perversmais ir politiniais neramumais. Todėl 1909 m., dėl tos priežasties žlugus dar vienai valdžiai, JAV, išsigandus, kad Nikaragvos nestabilumas sužlugdys visą pusrutulio politinį stabilumą, pasiuntė 3.000 marinų ten tvarką palaikyti, kurių skaičius nuo to laiko iki 1932 m. svyravo

tarp 1.000 ir 200, žiūrint, koks politinis klimatas.

Sandinio ir sandinistai taip pat turi Nikaragvoje ilgą, per kelias kartas einančią istoriją. Augusto Cesar Sandino, jau nuo 1928 m. su savo revoliucionierių kadrų iš Nikaragvos kalnų puldinėja valstybinius kariuomenės dalinius, norėdamas socialinės-politinės reformos. Tačiau pavyzdžiui emė ne sovietus, o Meksiką, kaip geriau tinkantį Centrinei Amerikai.

Vienai konservatorių-liberalų koalicinei valdžiai jam ir jo sukilėliams pasiūlius amnestiją, kad konstruktyviai įsijungtų į valstybinį gyvenimą. Sandino jos atsisakė, kol JAV mariniai pasiliksis Nikaragvoje. Jam pradėjus priverstinę kaimiečių stoti į jo kariuomenę, jo populiarumas greitai nustumuko.

Sandinio populiarumas vėl pakilo, kai 1932 m. JAV-ės, nebeįsitraukusios svetimame krašte laikyti savo marinų, juos atitraukė. Tuometinis Nikaragvos prezidentas vėl kvietė Sandiną susitaikyti, bet jis vėl atsisakė, reikalaujamas teisės valdyti savo užkariautą teritoriją, kurioje galėtų vykdyti savo socialinę reformą. Netrukus Sandino buvo rastas nužudytas aerodrome.

1936 m. dėl didesnių neramumų nuvirtė valdžia ir naują valdžią perėmė kitas liberalas Anastasio Somoza. Iš pradžių mokytojas patenkinti opoziciją, netrukus jis pradėjo nesilaikyti konstitucijos ir 1956 m. politinio oponento buvo nužudytas per valstybinius pietus. Po jo valdė jo brolis, kurį sutiko remti liberalai, bet netrukus viduriniai ir konservatoriai pradėjo reikšti nepasitenkinimą Somozų valdžia. Jų vardu kalbėjo įtakingos konservatorių šeimos galva Pedro Chamorro, kuris pasidarė įtakingiausio Nikaragvos laikraščio „La Prensa“ redaktorius. Toje rolėje organizuodamas Somozai opoziciją, Chamorro vyko į Kubą pastudijuoti, kaip Castro stiliaus santvarką, kaip tinkamesnę Cent. Amerikai. Tačiau Somozų valdžia liko stipri iki pat 1972 m. vykusio sostinėje Managuje žemės drebėjimo, kai pasikėlimas jais sugriuvo, radus, jog milijonai dolerių pašalpos iš JAV ir kitų valstybių nukentėjusiems šelpi atsirado Somozų kišenėse.

1974 m. sandinistai, išnau-dodami padėti, samokslu užpuolė Somozų keliamą diplomatinių balių, diplomatų laikydami įkaitais ir reikalaujanti milijono dolerių. Jie laimėjus ir diplomatus paleidus, Somoza žiauriai „išvalė“ juos slėpusius kalnus, nustumdamas juos

atgal į Hondurą. Už tuos žiaurumus šįkart jau viešai valdžia kritikavo kard. Obando y Bravo, reikalaujamas teismo jų vykdytojam. Somoza nieko nedarė ir net nekreipė dėmesio, kai krašte pradėjo kilti protestai prieš valdžios vykdomus žmogžudystes.

Sandinistai pasinaudojo šia proga palenkti pasaulio opiniją savo naudai, o Nikaragvos krikščionys demokratams ir pramonininkų opozicijos partijai irgi manė, jog nuvertė Somozų galę, o dabar iš jo rašto darbų ji pažįsta beveik visas platus lietuvių išeivijos pasaulis.

F. un. P. Gaidą ir aš pažįstų jau

ge. o. k. glebį metų. Betgi mano

pažintis yra nelabai gili, nes,

žinodamas, jį esant visados labai

užimtą redakciniais ir kitais

darbais, aš stengdavauosi jo laiko

negaišinti. Kartais asmeniškai

iteikdavau vieną kitą straipsnį,

persimesdavome keliais saki-

niais ir — sudie. Nors būtinai

reikia pasakyti, kad aš labai jo

santykiai su savo bendradarbiais

visados būdavo ir yra gana

šilti.

Kun. P. Gaida gimė 1914 metais

sausio 26 d. Bajorų kaimo lietuviškoj aplinkoj,

Želvos valsč., Ukmergės apskr. Jo tėvai pavelėdavo Gaidamavičių pavardę iš senelių Žaidžių,

kurie pagal anų metų bendrą nusiteikimą pakeitė ją į Gaidamavičius. Tačiau, kaip

a. a. kun. St. Yla savo straipsnyje 1979 gruodžio 18 d. „Drauge“ nurodo, kaimynų tarpe

neprisigijo ir Žaidžiai visą laiką pasilikę žaidintais. Ogi dar būdamas jaunas, Pranas, sėdėdamas Kėdainių gimnazijos suolo, rašydamas į anuometinę „Žvaigždutę“ straipsnelius, pasirašydavo Žaidžiu. Savo seneliu gimtine Žaidžio pavardę, jis, jau ir klieriku būdamas, pasirašydavo po savo straipsniais „Misijose“, „Ryte“ ir „Naujojo Romuvo“. Vėliau, jau būdamas kunigu, „N. Romuvo“ ir, regis, „XX Amžiuje“ pasirašydavo Gaidamavičium. Taip pat Gaidamavičiaus vardu išleido savo tris knygas. O 1967 m. savo redaguotą knygą „Lithuanians in Canada“ pasirašė P. Gaida. Šia pavardę pasirašė ir savo knygą „Nemarus mirtingasis“. Įrašas „Tėviškės Žiburių“ redaktoriaus taip pat žymimas kun. dr. Pr. Gaidos vardu.

Kun. P. Gaida vidurinį mokslą pradėjo Širvintų progimnazijoje.

GILIAI ĮMINTOS PĖDOS 50 METŲ BŪVYJE

Kun. dr. P. Gaidos auksinis kunigystės jubiliejus

A. KALNIUS

Kaip šioš toks „Tėviškės Žiburių“ bendradarbis, nedrįsau rengėjams atsisakyti parašyti keletą posmų apie savo viršininką, šio laikraščio redaktorių, jo 50 metų kunigystės progą. Jis nuo gimnazijos laikų jau buvo iš raštų pažįstamas jaunesiems skaitytojams, o dar plačiau išėjo į viešumą, būdamas kunigų seminarijoje ir universiteto auditorijoje, o dabar iš jo rašto darbų ji pažįsta beveik visas platus lietuvių išeivijos pasaulis.

F. un. P. Gaidą ir aš pažįstų jau ge. o. k. glebį metų. Betgi mano pažintis yra nelabai gili, nes, žinodamas, jį esant visados labai užimtą redakciniais ir kitais darbais, aš stengdavauosi jo laiko negaišinti. Kartais asmeniškai iteikdavau vieną kitą straipsnį, persimesdavome keliais sakiniais ir — sudie. Nors būtinai reikia pasakyti, kad aš labai jo santykiai su savo bendradarbiais visados būdavo ir yra gana šilti.

Kun. P. Gaida gimė 1914 metais sausio 26 d. Bajorų kaimo lietuviškoj aplinkoj, Želvos valsč., Ukmergės apskr. Jo tėvai pavelėdavo Gaidamavičių pavardę iš senelių Žaidžių, kurie pagal anų metų bendrą nusiteikimą pakeitė ją į Gaidamavičius. Tačiau, kaip a. a. kun. St. Yla savo straipsnyje 1979 gruodžio 18 d. „Drauge“ nurodo, kaimynų tarpe neprisigijo ir Žaidžiai visą laiką pasilikę žaidintais. Ogi dar būdamas jaunas, Pranas, sėdėdamas Kėdainių gimnazijos suolo, rašydamas į anuometinę „Žvaigždutę“ straipsnelius, pasirašydavo Žaidžiu. Savo seneliu gimtine Žaidžio pavardę, jis, jau ir klieriku būdamas, pasirašydavo po savo straipsniais „Misijose“, „Ryte“ ir „Naujojo Romuvo“. Vėliau, jau būdamas kunigu, „N. Romuvo“ ir, regis, „XX Amžiuje“ pasirašydavo Gaidamavičium. Taip pat Gaidamavičiaus vardu išleido savo tris knygas. O 1967 m. savo redaguotą knygą „Lithuanians in Canada“ pasirašė P. Gaida. Šia pavardę pasirašė ir savo knygą „Nemarus mirtingasis“. Įrašas „Tėviškės Žiburių“ redaktoriaus taip pat žymimas kun. dr. Pr. Gaidos vardu.

Kun. P. Gaida vidurinį mokslą pradėjo Širvintų progimnazijoje.

Vos tik baigęs Kėdainių gimnaziją, būdamas vos 18 metų jaunuolis, Pranas įstojo į Kauno kunigų seminariją ir į V. D. un-to Teologijos filosofijos fakultetą. Studijų metu suėgavęs, kuriam laikui turėjo mokslą nusitrukti. Šias „atostogas“ jis panaudojo minėtai Totho knygai išversti į lietuvių kalbą. Ji buvo išleista 1935 m. Lietuvoje aukštuosius mokslus baigė 1937 m. Tais pačiais metais jis buvo įsventintas kunigu. Būdamas jau kunigu, Pr. Gaida ne tik neišleido plunksnos iš rankos, bet dar įsitraukė ir į visuomeninę veiklą pavasarininku, ateitininku ir angelaičių organizacijose. Vienas iš svarbiųjų jo to meto straipsnių, tilpęs „N. Romuvoje“ vedamuoju ir įvardintas „Krikščionybės tragedija“ bei pasirašytas P. Gaidamavičiaus pavardę, nustebeino Kaišiadorių vysk. J. Kuktą. Mat, šioje vyskupijoje buvo du kunigai Gaidamavičiai ir abu Prana. Dėl to vyskupui parūpo sužinoti, kuris iš šių dviejų kunigų yra taip raštingas. Nors ir gerokai kuklus, bet „ta nelemta garbė“ turėjo prisiišti mūsasis kun. Pr. Gaida.

Kun. P. Gaida nesitenkino Lietuvoje įgyta žinia. 1940 m. jis išvyko Vokietijon, Muensterio universitetan pagilinti savo teologines žinias. Bet čia vel nelaimė. Muensterio apydrėgname klimate vel paslijo jo sveikata. Jis, matyt, turėjo plaučių negalią. Tad jam trūko kalnų oro. Šiuo atžvilgiu jam geriau tiko Freiburgas, kuris yra netoli Šveicarijos ir Prancūzijos aukštumose. Dėl to, negaidamas laiko Muensteryje, jis atsidūrė Freiburge. Čia jis įgijo ir teologijos daktaro laipsnį.

Freiburge buvo apsigyvenę ir daugiau lietuvių, iš viso apie 350. Jiems kun. Gaida teikė dvasinius patarnavimus. Be to, karui baigiantis, šiame mieste susiorganizavo slapta lietuvių komitetas, kurio šešių narių tarpe buvo ir kun. Gaida. Jo kambaryje buvo daromi komiteto posėdžiai ir sprendžiamos ano meto problemos. Aplamai čia kultūrinis gyvenimas, susispietus nemažai inteligentų masei, buvo pasiekęs gana aukšto lygio.

„Primum vivere, deinde philosophari“, sakydavo lotynai. Manau, kad kun. Gaida greičiausia manė kitaip — pirmiau reikia filosofuoti, o paskui gyventi, atseit, pagal filosofinius sprendimus. Priešingu atveju filosofija nustotų savo moksline orumu.

Vienu žodžiu, teologijos daktarui kun. P. Gaidai Kauno unte įgytos filosofinės žinijos taip pat neužteko ir iš Vokietijos 1945 m. nukeliavo dar į Belgiją Louvaino universitetą pagilinti savo filosofinių studijų. Šalia studijų belgų parapuose ejo vikaro pareigas, nes juk reikėjo duoną pelnyti, bet to teikė religinius patarnavimus čia atsidūrusiems lietuviams, dirbantiems anglų kasyklose. O galgi turėjo šiek tiek tokių įtakos ir noras pasitobulinti ypač prancūzų kalboje, kuri Belgijos kultūrinėje aplinkoje šiek tiek pirmavo. Kad keletas gana ilgų metų gyvenimo svetimuose kraštuose neužgožtų jo gimtosios kalbos vartosenos, jis dalyvavo lietuviškoje veikloje ir netgi redagavo Belgijos lietuviams laikraštį „Gimtoji Šalis“.

Pagaliau sudiev savo numylėtai Lietuvai, sudiev Prancūzijai, Vokietijai ir Belgijai, o būk pasveikinta lietuviškoms salelėmis nuklota Kanada. Taigi 1950-52 jis jau Quebeco provincijoje, Mont—Laurier kunigų

seminarijoje dėstė filosofiją. 1952 m. atkilo į Torontą. Pradžioje darbuosi angliškose katalikų parapijose. Žinoma, be sielovadinių pareigų jis čia uoliai gilinosi jau į ketvirtą svetimą kalbą — anglų. Tiesa, kunigui reikėjo būti stipriai susipažinusiam su lotynų kalba, kurios kursą jis išėjo kunigų seminarijoje. Tai jau būtų penkta svetima kalba.

Yra sakoma, kad žmogų pažinsi iš jo darbų. Tai tiesa. Iš dirvoje išvartytos vagos pažinsi artoją, iš narsos kovų lauke išskirsi kari, o iš mokslo apsiaravusio žmogaus išvysi jo rūpestius ir idealus. Kun. Gaidos atveju iki šiol mes pastebėjome, kad jis laikas nuo laiko vis kalė, vis blizgino savo mokslo šarvus, o pertraukų metu tai pripuola mai vis rašė, tai dirbo sielovadinį darbą tiek lietuvių, tiek kitataučių tarpe, bet didieji jo veiklos užmojai ryškiausiai išsiskiria tik Kanadoje, ypač jo filosofinė ir estetinė plėtimė. Kun. Gaidos žmogus Dievo akivaizdėje apgailestauja savo negalią plunksną vedžioti, tai kun. P. Gaidai jis be jokio prašymo į jo rankas ją įspraudė, ir dar kokia — tik rašyk! Ir jis, kaip jau pastebėjome, dar mokinuku būdamas, jau rašė, klieriku — rašė,

semnarijoje dėstė filosofiją. 1952 m. atkilo į Torontą. Pradžioje darbuosi angliškose katalikų parapijose. Žinoma, be sielovadinių pareigų jis čia uoliai gilinosi jau į ketvirtą svetimą kalbą — anglų. Tiesa, kunigui reikėjo būti stipriai susipažinusiam su lotynų kalba, kurios kursą jis išėjo kunigų seminarijoje. Tai jau būtų penkta svetima kalba.

Yra sakoma, kad žmogų pažinsi iš jo darbų. Tai tiesa. Iš dirvoje išvartytos vagos pažinsi artoją, iš narsos kovų lauke išskirsi kari, o iš mokslo apsiaravusio žmogaus išvysi jo rūpestius ir idealus. Kun. Gaidos atveju iki šiol mes pastebėjome, kad jis laikas nuo laiko vis kalė, vis blizgino savo mokslo šarvus, o pertraukų metu tai pripuola mai vis rašė, tai dirbo sielovadinį darbą tiek lietuvių, tiek kitataučių tarpe, bet didieji jo veiklos užmojai ryškiausiai išsiskiria tik Kanadoje, ypač jo filosofinė ir estetinė plėtimė. Kun. Gaidos žmogus Dievo akivaizdėje apgailestauja savo negalią plunksną vedžioti, tai kun. P. Gaidai jis be jokio prašymo į jo rankas ją įspraudė, ir dar kokia — tik rašyk! Ir jis, kaip jau pastebėjome, dar mokinuku būdamas, jau rašė, klieriku — rašė,

semnarijoje dėstė filosofiją. 1952 m. atkilo į Torontą. Pradžioje darbuosi angliškose katalikų parapijose. Žinoma, be sielovadinių pareigų jis čia uoliai gilinosi jau į ketvirtą svetimą kalbą — anglų. Tiesa, kunigui reikėjo būti stipriai susipažinusiam su lotynų kalba, kurios kursą jis išėjo kunigų seminarijoje. Tai jau būtų penkta svetima kalba.

semnarijoje dėstė filosofiją. 1952 m. atkilo į Torontą. Pradžioje darbuosi angliškose katalikų parapijose. Žinoma, be sielovadinių pareigų jis čia uoliai gilinosi jau į ketvirtą svetimą kalbą — anglų. Tiesa, kunigui reikėjo būti stipriai susipažinusiam su lotynų kalba, kurios kursą jis išėjo kunigų seminarijoje. Tai jau būtų penkta svetima kalba.

Kun. dr. Pranas Gaida — jubilata.

semnarijoje dėstė filosofiją. 1952 m. atkilo į Torontą. Pradžioje darbuosi angliškose katalikų parapijose. Žinoma, be sielovadinių pareigų jis čia uoliai gilinosi jau į ketvirtą svetimą kalbą — anglų. Tiesa, kunigui reikėjo būti stipriai susipažinusiam su lotynų kalba, kurios kursą jis išėjo kunigų seminarijoje. Tai jau būtų penkta svetima kalba.

semnarijoje dėstė filosofiją. 1952 m. atkilo į Torontą. Pradžioje darbuosi angliškose katalikų parapijose. Žinoma, be sielovadinių pareigų jis čia uoliai gilinosi jau į ketvirtą svetimą kalbą — anglų. Tiesa, kunigui reikėjo būti stipriai susipažinusiam su lotynų kalba, kurios kursą jis išėjo kunigų seminarijoje. Tai jau būtų penkta svetima kalba.

semnarijoje dėstė filosofiją. 1952 m. atkilo į Torontą. Pradžioje darbuosi angliškose katalikų parapijose. Žinoma, be sielovadinių pareigų jis čia uoliai gilinosi jau į ketvirtą svetimą kalbą — anglų. Tiesa, kunigui reikėjo būti stipriai susipažinusiam su lotynų kalba, kurios kursą jis išėjo kunigų seminarijoje. Tai jau būtų penkta svetima kalba.

semnarijoje dėstė filosofiją. 1952 m. atkilo į Torontą. Pradžioje darbuosi angliškose katalikų parapijose. Žinoma, be sielovadinių pareigų jis čia uoliai gilinosi jau į ketvirtą svetimą kalbą — anglų. Tiesa, kunigui reikėjo būti stipriai susipažinusiam su lotynų kalba, kurios kursą jis išėjo kunigų seminarijoje. Tai jau būtų penkta svetima kalba.

semnarijoje dėstė filosofiją. 1952 m. atkilo į Torontą. Pradžioje darbuosi angliškose katalikų parapijose. Žinoma, be sielovadinių pareigų jis čia uoliai gilinosi jau į ketvirtą svetimą kalbą — anglų. Tiesa, kunigui reikėjo būti stipriai susipažinusiam su lotynų kalba, kurios kursą jis išėjo kunigų seminarijoje. Tai jau būtų penkta svetima kalba.

semnarijoje dėstė filosofiją. 1952 m. atkilo į Torontą. Pradžioje darbuosi angliškose katalikų parapijose. Žinoma, be sielovadinių pareigų jis čia uoliai gilinosi jau į ketvirtą svetimą kalbą — anglų. Tiesa, kunigui reikėjo būti stipriai susipažinusiam su lotynų kalba, kurios kursą jis išėjo kunigų seminarijoje. Tai jau būtų penkta svetima kalba.

KRAUJU LAISTYTOJ ŽEMĖJ

VINCAS ŠALČIŪNAS

8

Aplankom ir netoli esantį Jeffersono paminklą, kuris yra jau mano minėto Tidal Basin ežerėlio pakrasty. Šis 3-am Amerikos prezidentui pagerbti panteonas yra klasiško stiliaus, kurį Jefferson taip mėgdavo, ir turbūt vienas iš išpuilingiausių Washingtono, ypač, aplink vyšnioms žydint. Tai apskritas baltas stulpas su lėkštu, kūginės formos stogu ir priekyje išsikišusiu keturkampiu portiku. Labai didingai atrodė kolonada, supanti visą pastatą. Pats paminklas yra pakeltas ant aukštesnės, apsuptos masyvine marmuro siena, į kurią veda grandioziški laiptai. Viduje stovi milžiniška Jeffersono statula, o sienose iškaldintos jo kalbų ištraukos. Visa aplinka ir įrašai sienose sudaro išpūdį, lyg pats Jeffersonas tau kalbėtų!

Trys didžiosios šventovės

Iš taip toli atvažiuojantiems negalima neapžiūrėti nors tas Washingtono šventovės, kurias gausiai lanko vietiniai ir turistai iš viso pasaulio. Viena iš tokių yra Šv. Petro ir Povilo episkopų katedra, paprastai vadinama Washington Cathedral. Ji buvo pradėta statyti 1907 m., bet jos statyba dar tebevyksta ir nežinia kada baigsis. Vidaus įrengimai, atrodo, jau baigti, bet dabar tęsiasi jos portalo ir pagrindinių bokštų statyba.

Ji yra ant kalvos, šiaurės vakarų miesto dalyje ir savo didumu bei aukštumu dominuoja visą aplinką. Katedra statoma iš balto granito, kryžmine forma ir grynai anglų gotiško stiliaus. Neturiu jos išmėrų, bet man ji atrodo nepaprastai didelė ir erdvi. Jos išorinės sienos remia daugybę gotiško stiliaus kontraforus. Gretimam vyskupo sode yra puikūs gėlynai ir žydintys krūmai bei medžiai, net japoniškos vyšnios.

Katedros vidaus įrengimas jau baigtas, bet nepasizymi ištaigumu. Tačiau langu vitražai ir altorių įrengimai yra nepaprastai gražūs. Visur jaučiamas būdingas anglogotikos stilius, net altoriuose ir medžio drožiniuose. Didysis altorius ir jo ornamentika ištašyti iš akmens, atvežto iš Jeruzalės. Ornamentų tarpuose yra apie 90 baltų šventųjų figūrų, o pačiam centre — Kristus Valdovas. Kairėje pusėje stovinti masyvinė vyskupo kėdė yra iškalta iš akmens, atvežto iš Anglijos. Šv. Marijos koplyčios altorių puošia paukšniais altoriais patčioje katedroje ir jos požemyje. Nepastebėjau jokio skirtumo tarp episkopų ir katalikų simbolių bei įrengimų. Katedroje yra palaidotas buv. prez. Woodrow Wilson ir daugiau žymi asmenybų.

Pati didžiausia Amerikoje ir septintoji savo didumu pasaulyje yra Nekaltai Pradėtosios šventovės (National Shrine of the Immaculate Conception), pastatyta 1959 m. neobizantišku stiliu. Ji buvo statoma panašiu būdu, kaip visos viduramžių katedros, be plieno rėmų ar surišimų. Kryžminės jos formos centre iškyla didingas apvalus kupolas, dengtas mėlynom koksle ir išdekoruotas spalvingais ornamentais. Ant jo viršaus

mažesnis bokštelis, ant kurio šviečia auksinis kryžius.

Visas pastatas yra dengtas raudonom čerpėmis. Šventovės kairėje iškyla keturkampis granito bokštas, kurio viršutinė dalis sumažėja ir užsibaigia smailiu, mėlynai dengtu stogu, ant kurio viršaus yra kitas auksinis kryžius. Visa šventovės išvaizda gerokai skiriasi nuo seniau statytų bažnyčių visų paprastom linijom ir neperkrautu puošnumu. Tačiau jos portala puošia daugybė bareljefų, figūrų ir atitinkamų įrašų. Virš durų, portalo įėjimo, stovi balta Dievo Motinos statula tarp dviejų angelų. Tai liudija, kad ši šventovė yra skirta jos garbei.

Lankytoja nustebina šventovės vidaus paprastumas, erdvumas ir šoninių koplyčių gausa. Virš didžiojo altoriaus stovi 46 pedų aukščio marmurinis baldakimas, iškeltas ant keturių kolonų. Virš altoriaus yra visą galinę sieną apimanti mozaika Christ in Majesty (Kristus didybėje), kuri yra sulaukusi nemažai kritikos. Darosi neįdomu, stovi balta Dievo Motinos statula tarp dviejų angelų. Tai liudija, kad ši šventovė yra skirta jos garbei.

Ši šventovė daugeliui lietuvių yra gerai pažįstama. Vysk. Vincento Brizgio pastangomis lietuviai 1966 m. čia įrengė išpuilingą Siluvos Dievo Motinos koplyčią, kainavusią apie pusę milijono dolerių. Dailininkai V. K. Jonynas, A. Elskus ir V. Kašuba pasirūpino jos išpuošimu. Turbūt nėra kitos koplyčios ar bažnyčios, kuri būtų taip išpuošta lietuvių širdžiai brangiais simboliais ar vaizdais, kaip ši.

(Bus daugiau)

GILIAI ĮMINTOS PĖDOS

(Atkelta iš 3 psl.)

šelis taip pat pieštas dail. V. K. Jonyno. Piešinys nesunkiai perprantamas, tik perskačius knygą — iš nerimo išsilaisvinimas ateina tik nenumaldomu kilimu aukštyn. Autorius šią knygą skiria savo tėvų atminimui. Knygoje nagrinėjamos įvairios nerimo formos, besireiškiančios žmogiškosios būties dramoje — savęs praradime arba atradime, aplamai, savęs ieškojime.

Ketvirtoji knyga — „Nemarus mirtingasis... Arkivyskupas Teofilus Matulionis... Ganytojas, kalnys, kankinys ir laimėtojas“. Tai didžiojo Lietuvos arkivyskupo monografija, išleista Lietuvių katalikų mokslo akademijos Romoje 1981 m. Nors visi kun. Gaidos veikaliai yra didžiai vertingi, bet šis yra, man atrodo, vertingiausias, ypač ta prasme, kad jame išryškinti žmogaus švento gyvenimo bruožai, kurie atsispindėjo arkivysk. Teof. Matulionio veide. Ši knyga eiliniam žmogui yra kelrodė ir dvasinius kalnus. Ją perskaitęs, žmogus gali pasijusti, tarytum būtų iškilęs visos savaitės labai gerai paruoštas rekolekcijas. Ji kada nors taps pirmos eilės istoriniu dokumentu šio nuostabaus vyskupo kanonizacijos bylai iškelti.

Penktoji knyga — „Lithuanians in Canada“, spausdinta Toronte 1967. Nors ši knyga išliko platesnės iniciatyvos J. Kardelio, J. Puzino, A. Rinkūno, J. Sungailos dėka, bet kun. Gaida ją redagavo.

Šeštoji knyga — tai minėtasis kun. Gaidos ir kun. V. Mankeiliūno vertimas iš vokiečių kalbos garsaus vengų vyskupo T. Totho knygos

Atsidūręs Toronte, kun. Gaida pragyvenimą pelnė, dirbdamas kanadienių parapijoje. Dėlto jo darbas „Tėviškes Žiburių“ redakcijoje buvo ribotas. Jis paruošdavo spaudai pirmąjį laikraščio puslapį.

Redaktoriui A. Šapokai mirus 1961 m., Lietuvių katalikų kultūros draugija „Žiburiai“ susidūrė su naujo redaktoriaus problema. Vienas iš draugijos šulų — J. Andriulis — gyveno mano kaimynystėje. Mudu kartkartėmis susitikdavome. Taigi ir šiuo reikalu teko išsikalbėti. Neminėdamas kitų asmenų, aš iš karto pasiūliau kreiptis į kun. Gaidą, kuriam šis darbas buvo aiškus, kaip saulė diena. Nežinau, ar mano patarimas turėjo kokios reikšmės ar ne, nes gal ir daugiau kas panašiai galvojo, bet iš tikrųjų, kaip geriausias pasirinkimas, vyr. redaktorium buvo netrukus pakviestas kun. P. Gaida. Jam šis darbas, kaip jau žinome, buvo ne naujiena. Ji dar gimnazistą su redagavimo darbu ir technišku laikraščio apipavidalimu supažindino mokyto. St. Tijūnaitis, anuometinis vaikų laikraščio „Žvaigždutės“ redaktorius. Tai buvo labai kukli pradžia. Ogi kol jis atsisėdė į redaktoriaus kėdę, jau buvo giliai įsibridęs į spaudos patirties gelmes. Taigi iš jo rankos išsprukė „Tėviškes Žiburiai“ vis tobulėję ir netrukus savo turinio įvairumu ir pavidalu nušvitino kitų laikraščių tarpe, juos palikdami didesniame ar mažesniame šešelyje ne tik išeivijoje, bet, kaip teko nugarsti, ir okupuotoje Lietuvoje. Dėl to nenuostabu, kad apie šį laikraštį ir jo redaktorių pagarbiai pasisakė ir dr. Dov Levinas, dabartinis ukrainiečio Demjanjuko teisėjas Jeruzalėje. Jam, matyt, patiko redaktoriaus objektyvumas ir lojalumas, leidžiant ir žydam pasiskirti jų didžios nelaimės problemomis. Be to iš lietuvių pusės čia buvo liečiami ne tik „raganų medžioklės“ klausimai, bet ir žydų išpuoliai prieš lietuvių tautą, kurie giliai pažeidė jos garbę.

Dar tenka pridurti, kad šio savaitraščio irikiavimas į pirmąsias gretas priklausė ne tik nuo redaktoriaus žurnalistinės įžvalgos ir mūsų visuomeninio gyvenimo reikšnius, bet ir nuo jo paties idejinio šių reikšnių apvalkalo. Sakysim, jo vedamieji straipsniai visad yra giliai išmastyti ir sklandžia kalba išsakyti. Neretai teko pastebėti, kad jie ilgomis citatomis yra panaudojami kituose laikraščiuose.

Žinoma, vieni vedamieji laikraštys tai dar ne viskas. Čia prisidėjo redaktoriaus ir plati pažintis su išeivijos akademine bendruomene ir aplamai paveikliais bendradarbių sluoksniais. Jis juos sutelkė apie „Tėviškes Žiburius“, kuriems jie nuosirdžiai tarnavo. O be kita ko, jis ir išsilpnėję daug ką išspaudė, pavadžiodamas savo plunksną po jų raštus. Žinoma, šiems darbams reikia skirti šėšis ilgų dienų valandų laiką.

Be to vienam redaktoriui aprėpti didelio formato ir plačios visuomeninės, kultūrinės ir informacinės apimtys savaitraštyje yra per sunku. Dėl to po kelerių metų vienišo darbo kun. Gaida redaktoriaus titulu gavo stiprų pagalbininką Vytautą Kastytį 1966 m. Redaktoriaus Kastytis, taip pat gerokai apsišaukęs žurnalistine ir menine patirtimi, jam pavestą sudėtingą pirmąjį puslapį ir išeivijos lietuvių bei pavergtos tėvynės kultūrinės veiklos skiltis atlieka stropiai ir išsamiai. Ogi jo politinių žinių santraukos taip pat yra vertos „Tėviškes Žiburių“ vardo. Be to, pats būdamas poetiškos sielos, kartas nuo karto paįvairina laikraštį savo kūryba.

Betgi kun. Gaida yra ne tik geras spaudos darbininkas, ne tik „Tėviškes Žiburių“ siela, bet ir pareigingas bei išsukęs kunigas. Mes jau pastebėjome jo kunigišką veiklą Vokietijos bei Belgijos lietuvių ir kitataučių tarpe, o taip pat nemažai valandų skiria ir torontiečiams lietuviams. Jis taip savo laiką tvarko, kad nenukentėtų nei kunigo, nei redaktoriaus pareigos. Dėlto jo pamokslai visados primena jo vedamųjų straipsnių gaidą.

Jis yra gana veiklus ir aplamai sielovadinė veikla, taip pat ir visuomeninė darbuotė. Jis yra bene vienintelis ilgiausiai išbuvoje Kanados ir Pasaulio lietuvių kunigų vienybės valdybose pirmininko ir kitose pareigose. Gyvojo žodžio kūryboje jis yra skaitęs nemažai paskaitų ne tik religinėmis, bet ir kultūrinėmis temomis.

Jis savo charakterio vienu kitu bruožu kai kam gali atrodyti šiek tiek keistokas. Antai, ar jį kai kas teisingai besupras, sužinojęs, kad jis, kaip redaktorius, „Tėviškes Žiburiuose“ dirba mažiau negu pusvalčiui. Jo atlyginimas vargu ar siekia vieną trečdalią laiškanėsio atlyginimo. Čia, žinoma, nekaltą „Žiburių“ draugija. Ji metų metais siūlo algos pakilimus, bet jis vis atsisako. Girdi, jam užtenka. Tai yra didelė auka ne tik laikraščiu, bet ir skaitytojui. Iš tų santuopų draugija ir su kai kurių aukotojų pagalba pajėgė įsigyti modernias kai kurias spausdinimo priemones, nors ir ne visas.

Pavergtų tautų savaitės proga LB surengtoje Illinois centre genocido ir laudies parodoje budi Darius Šilas, Viktoras Izokaitis ir Daiva Viktoraitė. Nuotr. S. Daulienės

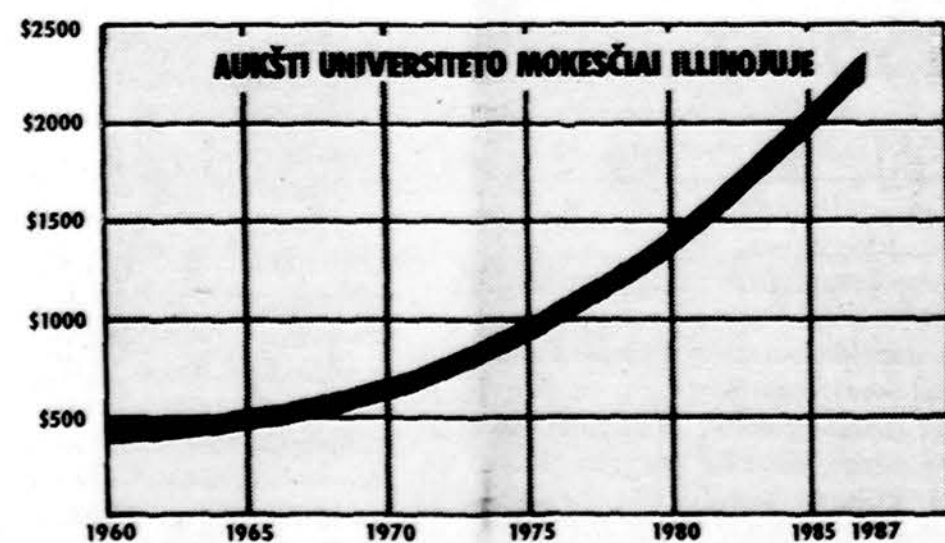
TIKROS IR NETIKROS LIETUVIŲ ŠVENTĖS

Kai iš ateities perspektyvos vėl pažvelgsime atgal į 1986-uosius, gal juos pavadinsim metais, kada lietuvių meninis ir mokslinis elitas atrado savo kolektyvinį balsą. Niekad anksčiau taip tvirtai nepasakytą prieš Lietuvos gamtos nuodijimą ir naikinimą. Balandžio mėnesį įvykusiame Rašytojų sąjungos valdybos plenumo sutartinai išreiktas ryžtas susigrąžinti Lietuvos kultūrinį palikimą. O „Gimtojo krašto“ liepos 1 d. numeryje išspausdinto pasikalbėjimo dalyviai nukreipia prožektoriaus į dar vieną labai užterštą Lietuvos kultūrinio gamtovaizdžio teritoriją — šventes.

„Daugiau švenčių tikrų“ — skamba pokalbio antraštė. Iš dalyvių lūpų išgirstame tokią liūdną istoriją: „Padaryta švenčių organizavimo klaidų, kurios sunkiai pataisomos. Labai atitrūka nuo palikimo... Nebeturime senųjų papročių... Šeimyninės kalendorinės šventės buvo pakeistos valstybinėmis, profesinėmis... žmogus išstumtas... iškrito etiniai, moraliniai aspektai“. Gausiomis šventėmis „buvo mėginama užpildyti visuomenę atsidariusiu vakuumu, net ir ideologinius“. Ir išvada: „Realų

Šis aprašas jokių būdu neišsemia Jubilato asmenybės turinio. Jis yra vertas platesnės studijos, o už vis geriausia — monografijos. Aš naudojausi savo kuklia pažintimi, esu iškilęs kitų nuomonių ir perskaitęs eilę jo raštų.

Anapilio parapijos taryba ir Kanados lietuvių katalikų „Žiburių“ draugijos valdyba kun. dr. Pr. Gaidos 50 metų ir klebono kun. J. Staškaus 25 metų kunigystės sukakčių minėjimą ruošia rugsėjo 27 d., sekmadienį, 4 v. p.p. Lietuvos Kankinių bažnyčioje ir Anapilio saleje. Organizatoriai kviečia lietuvių visuomenę gausiai dalyvauti.

NENUOSTABU, KAD TAI VADINASI AUKŠTASIS MOKSLAS

Mūsų paskolos, duodamos studentams žemomis kainomis, įalengvins tėvų dideles išlaidas. Del informacijų prašome skambinti mums.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

yra prieinama visiems paskolų gavėjams
Ištaigos randasi sekančiose vietose:

BRIGHTON PARK 4192 S. Archer Ave., Chicago 847-1140 DOWNERS GROVE 5100 Forest Ave. 963-1140 47TH STREET 2555 W. 47th St., Chicago 523-1063 GARDEN RIDGE 6141 S. Archer Ave., Chicago 767-5200 HICKORY HILLS 9357 S. Roberts Rd. 598-5050 HILL CREEK Hill Creek Shopping Center 8653 W. 95th St., Hickory Hills 599-1977 LOMBARD 23 N. Main St. 627-1140 OAK LAWN 10350 S. Pulaski Rd. 424-5910

nes ideologija turi užimti religijos vietą.

Šias ideologijos pretenzijas į religijos aureolę ir naujųjų švenčių dirbtinį, prievartinį pobūdį „Gimtojo krašto“ pokalbyje taikliai aptarė profesorius Genzelis: „Juk Gegužės 1-osios, spalio šventėse perimta religinė atributika. Bažnyčios nešdavo šventųjų paveikslus, mes — transparentus ir gyvų vadovų portretus. Viskas iš kart užprogramuota: tu tą darai, tu — tą. Žmogus eina pareigos atlikti“.

Deja, ir tame šauniame pokalbyje apie šventes retkarčiais prasikiša senoji ideologinė mastysena. Kūčias į „Gimtąjį kraštą“ įvedęs Algimantas Čekuolis tvirtina, jog „seniai reikėjo atgaivinti Kūčių tradiciją ir suteikti jai pilietybės teisę bei mūsų socialistinę prasmę“. O kur bus ištremta Kūčių religinė prasmė, ir Permės sritį ar „atminties skylę“? Kas suteikė Čekuoliui ir jo bendraminčiams teisę išplietinti ir išplietinti šventes, keisti jų prasmes? Kas pasidarė su lietuvių tikinčiųjų — tautos daugumos — teise viešai švęsti ir tautoti savo šventes? Pagaliau, kas ta „mūsų socialistinė prasmė“? Ar ji tikrai „mūsų“? Italų socialistai ar komunistai, pvz., nesūlio religinių švenčių nureliginti ir joms suteikti „socialistinę prasmę“. Ar tai, ką Čekuolis vadina „mūsų socialistine prasmė“, iš tikrųjų nėra rusiškas marksistai-leninistinis socializmo variantas? Ir galiausiai, ar taip pasisavinant ir perdurbant tradicines šventes, šventės lietuviams vėl nebus priimtamos iš viršaus — prieš ką pasisakė „Gimtojo krašto“ pokalbio dalyviai? O „primesta šventė“, kaip aiškino profesorius Genzelis, „kertasi su žmogaus prigimtimi“. Tokios šventės paprastai miršta vos užgimusios.

Šis simpoziumas sujaudino kom. partijos pirmąjį sekretorių Petrą Griškevičių. Savo liepos 30 d. pranešime Lietuvos KP CK VIII plenumo, ilgai kalbėjęs apie ekonomikos valdymo pertvarkymą jis nusiskundė „Mūsų spauda“, kuri padariusi „apmaudžių klaidų“: „Gimtasis kraštas“ faktiškai pasisakė prieš tarybines šventes, tarp jų prieš respublikines dainų šventes“. Griškevičius pabrėžė, jog „tokios klaidos neleistinos“.

„Gimtojo krašto“ simpoziumo dalyviai savo skaudžias išvadas parėmė išsamiais, kruopščiai apgalvotais ir giliai išjaustais argumentais. Griškevičius su jais į dialogą neina, neįrodo, kodėl jie „klysta“. Jis jiems atsako vieninteliu jam žinoma argumentu: „Niet!“ Tačiau „tikrų ir netikrų švenčių“ temos jis jau nesugebės paslėpti partijos biuro stalčiuje. al

Autentiškų švenčių naikinimas ir naujų, dirbtinių švenčių produkcija yra neišvengiama totalitarinės ideologijos funkcija. Kadangi marksizmas leninizmas pasiskelbė sukursiantis „naują žmogų“ ir „naują pasaulį“, būtina naikinti su senuoju, „supuvusiu“ pasauliu susijusias šventes, nes jos lėtina žygį į utopiją. Panašiai naciai buvo pradėję išstumti religines ir kitokias šventes, jas pakeisdami ideologinėmis — nacinėmis. Totalitariniai valdovai turi radikaliai pakeisti pačias „šventumo“ bei „šventės“ sąvokas — tai, kas tampa „šventu laiku“, kas „švenčiama“. Pagrindinis taikiny — religinės šventės,

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

No. 848 — 84 ir Pulaski — 3 mieg. mūrinis 30 m. namas: gero medžio kabinėtų virtuvė, mama, pusiau baigtas skėpas, centrinis vėsinimas, 2½ auto. garažas, naujas kilimas. Skambinkite dabar!

No. 879 — 2-ąjį butų. 61 ir Homan. Liukusinis 2-ąjį butų mūrinis, 3 miegamieji, 6 kamb. savininkui. 2-ąjį miegamą butą 2-me auk. 'e, pajamom. Puikiai įrengtas rūšys su baru. Modern. virtuvės ir ir vonios. 2 maš. garažas su atidarymu. Labai geras pirkiny. Paskubėkite.

No. 897 — 72 ir Kedzie 6 kamb. mūr. namas Nabisco darbininkui. 3 dideli mieg., pagal užsakymą virtuvės kabinetai, pusryčių nuosalus kampeis, užbaigtas skėpas, švarus garažas, alumi. papuošimas, naujas centralinis vėsinimas. Puikus pirkiny. Skambinkite dabar!

No. 912 — 2 aukštų grožybė. 2 butų, 29 m. namas: 2 dideli mieg. kiekvienam bute, patrauklios virtuvės su daugeliu medžio kabinetais, keramikos prausyklos su dušais, aukščiau iškelta: skėpas, kuris gali būti vartojamas 3-čiam butui arba dėl ekstra geram. 2 auto. garažas. Labai švarus, geram stovyje. Skambinkite dabar.

No. 913 — 55 ir Kedzie 10 butų pilną duodantis mūrinis namas: 6 — 1 mieg., 2 — 2 mieg. ir 2 — 3 mieg. butai; nauji žieminiai langai ir verandos; pertaistos prausyklos; nauji kilimai — \$40,000 pajamų. Yra skalbykla su pinigais vartojamomis skalb. mašinomis. Visi butai išnuomoti. Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patars. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namo įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. - 434-7100

REAL ESTATE

MLS. KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus

INCOME TAX — INSURANCE

J. BACEVIČIUS

BELL-BACE REALTORS
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SĄŽINGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.

Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj apylinkėje, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užtekt pas

BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

WEST LAWN — brick cape cod, expandable, 2 car garage; loc. close to church, school & shopping — \$62,000.

GROEBE REALTORS

636-9700

Ask for Linda Cogozzo, ext. 128

RE/MAX REALTORS GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6100

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią staigią, prašome paminti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

ATDARA APŽIŪRINIMUI

ŠEŠT. - SEKM.

11 - 4

Savininkas

parduoda 2 mieg.

KONDOMINIUMUS

3900 W. 63 St.

767-9393 585-2693

Century 21 KMECH REALTORS

7922 S. PULASKI RD

DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER

284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti Danutė Ščerbaite Mayer dėl sąžiningo patarimo ir vertų jūsų namų įkainavimo.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pagmus.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

Česlovas Grincevičius

VIDUDINIO VARPAI

Pasakojimai ir pasakos

(Laimėjusi LRD grožinės literatūros premija)

Šioje knygoje autorius gyvai ir vaizdžiai pasakoja nepriklausomoje Lietuvoje išgyvenamą atsitikimais. Tai apysakų, novelių ir legendų rinkinys, kurį kiekvienas turėtų perskaityti ir pasigrožėti autorius jau dinciais pasakojimais.

Išleido LK klubas Chicago, 1985. Kaina su persiuntimu \$5.00. Illinois gyv. moka \$5.32.

Užsakymus siųsti:
Draugas
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

83 ir Pulaski apylinkėje — sav. parduoda, tinkanti giminingai šeimai, 7 kamb. mūrinį „tri level“ namą: 2 prausyklos; balkonai; karštu vandeniu atskirai kontroliuojama šiluma; 2 auto. su atidarymu garažas; lengvai prižiūrima — 89,000. Kreiptis angliskai 767-0924

FOR RENT

69 ir Artesian išnuomojamas 4 kamb. butas. Šiluma ir virinimui plytelė, naujai dekoruotas, 1-mam aukšte — nuoma \$250. Skambinti 460-4055

V.T. ELECTRIC CO.

Licensed, Insured — Bonded
436-6937

Elektrinis ir namų apšildymo sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

Paulius Jurkus

KAI VILNIUS LIEPOS ŽYDI

Žibuto sakmės apie Vilnių (Laimėjusi LRD grožinės literatūros premija)

Šios knygos autorius yra žinomas kaip legendarinių pasakų ir poemų rašytojas. Knygą sudaro 12 atskirų pasakojimų, kurie vyksta Vilniaus artimesnioje ar tolimesnioje praeityje. Skaitydamas jauti anų laikų epochos dvasią ir jų legendarinį spalvingumą.

Išleido Varduva, 160 psl. Brooklyn, 1985. Kaina su persiuntimu \$10.00. Illinois gyventojai moka \$10.64.

Užsakymus siųsti:
Draugas
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

Dalis garbės svečių iškilmingose šv. Mišiose, minint Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį ir skelbiant arkiv. Jurgį Matulaitį palaimintoju. Pirmoji eilė – kunigai iš Lietuvos.

LIETUVIŲ ŠVENTĖ ROMOJE

Paskutinis šios dienos žygis – į bazilikos viršų. Iki kupolo pradžios, nusipirkus bilietą, gali užsikelti keltu, o toliau iki pat viršaus reikia lipti vis siaurėjančiais laiptais. Galų gale jie pasidaro visai siauri ir statūs, centre kabo stora virvė pasilaikymui. Galvoju, kad niekad nepasieksiu viršaus, nes su Gina lipame nuo pat apačios. Grįžus namo suskaičiavau, jog 32 aukštai, 390 pėdų. Jei būčiau žinojusi, niekad nebūčiau lipusi, ne be reikalo darbininkas, kai nepirkau bilieto, sakor: „Madam, bet reikės ir žemyn nultipti!“ „Kas čia tokio“, galvoju, „žemyn – lengva“. Paskiau kelias dienas kojas skaudėjo. Bendrai bazilikoje aukštis ir dydis sunkiai suvokiami. Kitose vietose, ne ties kupola, ji yra 150 pėdų aukštumo, o ilgumas – 610 pėdų (dviejų amerikietiško futbolo aikštinių). Belipant į viršų tikrai pajunti aukštį ir turi progos pasidairyti per įvairius langelius. Pasivaikščiokiom stogu, o vėliau kupolas smailume atsiveria Romos vaizdai. Iš čia puikiai matyti, koks tobulus Bernini kolonų pusratis, kaip pačiame Šv. Petro aikštės centre pastatytas obeliskas ir gražiai simetriškai išdėstyti fontanai. Išpuodingi ir Vatikano sodai, žmonės akimis ten ieško popiežiaus, turbūt soduose jis retai pasirodo, svarsto, kuriame pastate popiežius gyvena.

Beveik kiekvienoj Romos aikštėje gali rasti bažnyčią. Gal jos ne taip gerai žinomos, kaip bazilikos, tačiau istorinės, pavyzdžiui Piazza de Gesu yra jėzuitų statyta bažnyčia XVI a., reformacijos laikais įrodyti Romos katalikų Bažnyčios stiprybę. Jos architektas jėzuitas Giovanni Tristano, kurio pradėtas stilius ilgai buvo žinomas, kaip jėzuitų, tik vėliau pradėtas barokinio vadinti. Fasadas yra garsiojo Giacomo della Porta.

Kita įdomi bažnyčia tai Santa Maria d'Angeli. Iš 40,000 vergų statytų maudyklių griuvėsių Michelangelo suprojektavo bažnyčią. Cezario Antonino Pijaus ir jo žmonos Faustinos šventyklos kolonos, išlikusios Forum Romanus, sujungtos su S. Lorenzo in Miranda bažnyčia. Pagaliau krikščionybė nugalėjo pagonybę, bet architektūroje taip susipynusios, kad sunkiai viena nuo kitos atskiriamos. Kita muziejinė bažnyčia yra Santa Maria del Popolo, statyta XV a. ir yra viena iš pirmųjų renesanso pavyzdžių. Čia galima matyti Bramante, Bernini, Pinturicchio ir kitų žymių menininkų darbus.

Bendrai Popolo aikštė, suplanuota Giuseppe Valadier, man labai patinka. Skersai aikštės

LIŪDA RUGIENIENĖ

nuo Maria del Popolo bažnyčios yra pradžia Via del Corso gatvės, ji iš abiejų pusių papuošta dvynukėmis bažnyčiomis (S. Maria dei Miracoli ir S. Maria di Montesanto). Aikštės šonai užsibaigia pusratiais, kurie išgrazinti fontanais. Virš vieno pusratio – terasos užlipęs gali matyti plačią Romos vaizdus. Centre aikštės yra obeliskas; valdant Augustui buvo atvežtas iš Egipto ir pastatytas Circus Maximus. Popiežius Sikstus V ir architektas Domenico Fontana XVI a. jį perkėlė į Piazza del Popolo.

Kita garsi aikštė tai Piazza del Navona. Joje yra Bernini keturių upių fontanas ir kiti du jo suprojektuoti. Čia menininkai pardavinėja savo paveikslus, daugiausia populiarius Romos vaizdus. Palyginus nebrangūs. Aš irgi bandau vieną su Angelų pilies bokštu susiderėti. Menininkas pasakoja, kad penkerius metus mokėsi meno Sicilijoje, o dabar, anot jo, Romoje yra tik trys menininkai: Bernini, Borromini ir jis, Antonini. Nedidelio formato paveiksluką susitarim už 15 dol.

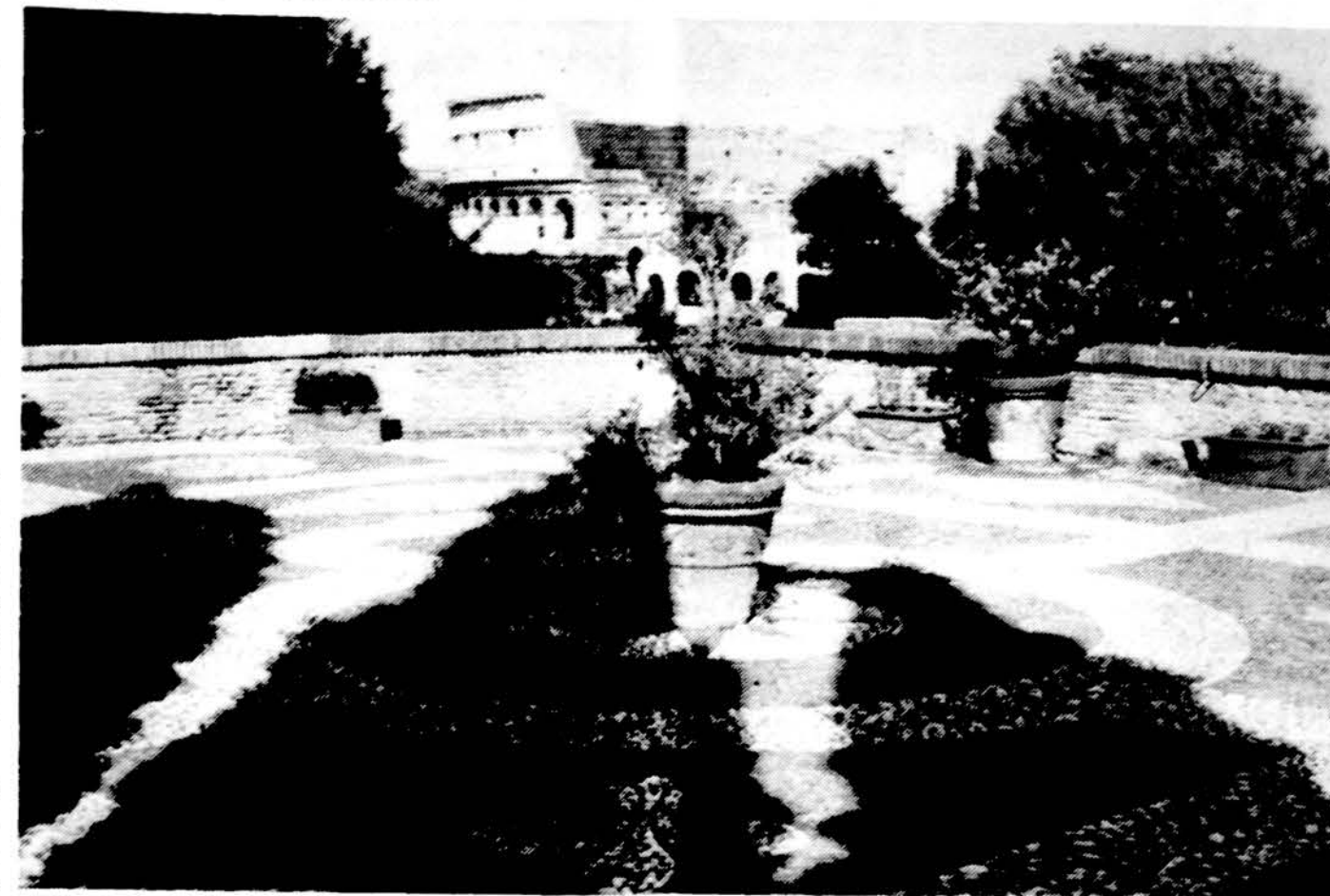
Negali neparašyti ir apie Angelų pilį (Castel Sant'Angelo), kurios kieme sekmadienį vakare po didžiųjų iškilmių įvyko banketas. 135 m. pr. Kr. buvo ten pastatytas kapas Adriano šeimai. Aurelijus 170 m. kapą pavertė į pilį. VI a. Romoje siautė maras, kurio metu pusė Romos imperijos gyventojų žuvo. Popiežius Grigalius Didysis vedė procesiją ir staiga jam pasirodęs pilies viršuje angelas, traukiantis kardą. Popiežius suprato, jog tai ženklas maro pabaigos. Padėkos dėlei ten pastatė koplyčią, o jos viršuje bronzinį angelą su kardu (dabar restauruojamas). Vėliau čia yra buvusi popiežių pasislėpimo vieta ir dar vėliau kalėjimas. Prie pilies per Tiberį eina tiltas, papuoštas Bernini angelų statulomis. Pirmasis tiltas šioje vietoje buvo pastatytas dar Adriano laikais; centrinėje dalyje yra išlikusios kelios arkos.

Sako, jei esi Romoje ir nematai popiežiaus, tai iš tikrųjų nieko daug nematai. Taip pat sakoma ir apie Konstantino triumfo arką, kuri yra aikštėje prie Koliziejaus. Gaila, bet ši restauruojama ir negalima apžiūrėti. Šalia vyksta archeologiniai kasinėjimai.

Apie daug ką Romoje yra rašyti, tačiau norisi šį tą paminti ir apie pačius romėnus, kurių šiais laikais mažai; čia gyventojai yra italai, daugelio

tautų mišinys. Jei jie ir gyvena meno ir istorijos širdyje, tai patys ypatinga kultūra nepasizymi. Pirmiausia į akis krinta nešvara. Galvoji, kokia graži galėtų būti Roma, jei ji būtų sutvarkyta, nuvalyti pastatai, nors išluotos gatvės. Kadangi vasaros metų turistų sezonas, tai ir vagių netrūksta. Nuo ju nukentėjo nemažai lietuvių, įskaitant mane pačią. Su Gina važiuojame į aerouostą susitikti atvykstančių kitų mūsų šeimos narių požeminių traukinių. Žmonių prisigrūdę, vienas prie kito susispaudę, oras tvankus ne tik nuo šilumos, bet ir nuo prakaito. Traukiniui greitai atvykstančiųjų kitų mūsų šeimos narių požeminių traukinių. Žmonių prisigrūdę, vienas prie kito susispaudę, oras tvankus ne tik nuo šilumos, bet ir nuo prakaito. Traukiniui greitai atvykstančiųjų kitų mūsų šeimos narių požeminių traukinių.

Po iškilmingųjų pamaldų sekmadienį Ingridai Bublionei dingio rankinukas, kuriame buvo jai labai brangus, ką tik iš Lietuvos kunigo padovanotas gintarinis rožinis. Kunigui, bedalinant šv. Komuniją, ištraukė piniginę. Kai kurių lietuvių kambarius iškraustė. Skaičius apvogtųjų kasdieną didėjo. Baisus jausmas, kai apvagia. Man gyvenime pasitaikė pirmą kartą, nei per karą taip neatsitiko. Nors Italijoje ir ne darbo, tačiau turizmas yra jų pagrindinis pragyvenimo šaltinis. Nedovanotina, jog valdžia netvarko. Vagiamas ne tik iš šėnių, bet ir restoranuose

Koliziejus iš Forumo pusės nuo Palatino kalvos.

Nuotr. Ginos Rugienitės

SOVIETŲ IR NACIŲ ŠAMOKSLAS PRIEŠ LIETUVOS LAISVĘ IR NEPRIKLAUSOMYBĘ

1939 m. rugpjūčio 23 d. Sovietų Sąjunga ir Vokietija pasirašė nepuolimo sutartį, kuri leido Hitleriui pradėti karą Europoje. Prie šios sutarties buvo prijungtas slapstas protokolas, pagal kurį „šiaurinė Lietuvos siena bus Vokietijos ir Sovietų Sąjungos įtakos sferų riba“. 1939 m. rugsėjo 28 d. šis protokolas buvo pakeistas ta prasme, „kad Lietuvos valstybės teritorija įeina į Sovietų Sąjungos įtakos sferą“ ir kad „dabartinė Vokietijos-Lietuvos siena jos supaprastinimo tikslu bus pakeista ta prasme, kad Lietuvos teritorija, esanti į Vakarų nuo linijos, nubrėžtos pridėta žemėlapyje, teks Vokietijai“. (Suvalkijos ruožas). Pagaliau 1941 m. sausio 10 d. buvo pasirašytas susitarimas su Sovietų Sąjunga, pagal kurį Vokietija atsisakė pretenzijų į Suvalkijos ruožą už 7,500 auk-

so dolerių.

Šis sovietų-nacių šamokslas nulėmė Lietuvos likimą. Visa kas sekė po to, būtent ultimatyviai reikalavimai sudaryti vadinamą savitarpinės pagalbos sutartį, kuria bus įsteigtos sovietų kariuomenės bazės Lietuvoje, ultimatumas įsileisti Lietuvon neribotą sovietų kariuomenės kiekį, pertvarkyti Lietuvos vyriausybę, praversti rinkimus į Liaudies seimą, prašyti priimti Lietuvą į Sovietų Sąjungą, buvo tik sistemingos agresijos vykdymas, nukreiptos prieš Lietuvos politinę nepriklausomybę ir teritorinę integralumą, sulaužant susitarimus gerbti Lietuvos suverenumą ir teritorinę integralumą, o taip pat susilaikyti nuo bet kurių agresijos veiksmų.

1979 m. rugpjūčio 23 d. 45 pabaltiečiai, remiami 5 rusų, Maskvoje paskelbė peticiją, adresuotą Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui, Sovietų Sąjungos, Vokietijos federalinės respublikos, Vokietijos demokratinės respublikos vyriausybėms, o taip pat vyriausybėms pasirašiusioms Atlanto Chartą, reikalaujanti, kad būtų atstatyta Estijos, Latvijos ir Lietuvos nepriklausomybė, kad Ribbentropo-Molotovo paktas 1939 m. rugpjūčio 23 d. ir slapstas protokolas, kaip jis pakeistas 1939 m. rugsėjo 28 d., būtų paskelbti niekiniais ir negaliojančiais ir kad Sovietų Sąjunga atitrauktų savo jėgas iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos.

Šios peticijos vertimus į anglų, prancūzų ir vokiečių kalbas Vlikas išsiuntinėjo peticijoje minimoms vyriausybėms ir Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui, prašydamas paremti ją. Ryšium su šia peticija Europos parlamento 6 atstovai pasiūlė priimti rezoliuciją apie padėtį Pabaltijo valstybėse. Europos parlamentas 1983 m. sausio 13 d. priimdamas dėmesin 45 pabaltiečių bendrą deklaraciją, pasmerkė Estijos, Latvijos ir Lietuvos tebesitęsiančią okupaciją įvykdytą Sovietų Sąjungos, pasiremiant Ribbentropo-Molotovo paktu.

1987 m. sausio 28 d. Europos tarybos parlamentarinė asamblėja savo rezoliucijoje deklaravo, „kad trijų Pabaltijo valstybių inkorporacija į Sovietų Sąjungą žiauriai pažeidė ir tebepažeidžia tautų apsisprendimo teisę ir kad didelė dauguma Europos valstybių bei daugelis tarptautinės bendruomenės narių nepripažįsta šios inkorporacijos“. 1985 m. liepos 26 d. Baltų tribunolas Kopenhagoje savo manifeste kvietė visas demokratines vyriausybes „kelti Baltijos valstybių Sovietų okupacijos klausimą visuose pasaulio foru-

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1987 m. rugpjūčio mėn. 20 d. 5

muose, reikalaujant laisvės ir nepriklausomybės Estijai, Latvijai ir Lietuvai“.

Siemet sueina 48 metai kaip buvo sudaryti šie Lietuvai lemtingi nacių Vokietijos ir Sovietų Sąjungos susitarimai. Sovietų vadovybėn atėjus M. Gorbaciovui ir jam paskelbus persitvarkymo naują politiką, Sovietų Sąjunga turėtų atvirai peržiūrėti Ribbentropo-Molotovo paktą padarinius.

Molotovo-Ribbentropo paktą sukakties proga mes raginame Sovietų Sąjungos vadovybę ne-

delsiant atitaisyti tą didžiausią Lietuvai skriaudą – okupaciją ir aneksiją, kuri buvo įvykdyta Stalino ir Hitlerio suokalblio pasekoje.

Vlikas, vykdydamas savo įsipareigojimus išreikštus 1944 m. vasario 16 d. deklaracijoje, kviečia viso pasaulio lietuvius visais galimais būdais kelti šio pakto nusikalstamą pobūdį ir Sovietų Sąjungos vykdomą Lietuvos tautinį ir kultūrinį genocidą.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad Lietuvoje mirė sulaukęs gilios senatvės

A.†A.

VLADAS KASPERAVIČIUS

Pasiliko dideliame nuliūdime du sūnūs Juozas ir Aleksas su šeimomis Amerikoje; Lietuvoje šešios dukros ir sūnus su šeimomis, daug anūkių ir proanūkių bei kiti giminės, draugai ir pažįstami Amerikoje ir Lietuvoje. Laidojamas rugpjūčio 20 dieną.

Nuliūdę sūnūs su šeimomis Amerikoje bei dukros ir sūnus su šeimomis Lietuvoje.

A.†A.

IGNUI ADAMKAVIČIUI

mirus, sūnui VALDUI su žmona, seseriai FILOMENA ir NORBERTUI TARULIAMS, dukterčiai HALINAI BAGDONIENEI gilia užuojauta reiškia

Viktorija Musteikienė
Jolanta ir Vytautas Mikūnai

GAIDAS–DAIMID

E U D E I K I S

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai – 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas – 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas – 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas – 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas – 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street – Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy. – Tel. 974-4410

9236 S. Roberts Rd. – Tel. 430-5700

VASAITIS – BUTKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas – 652-1003

APLINK MUS

x Prel. Vytautas Balčiūnas iš Thompson, Conn., buvo atvykęs į Chicago ir rugpjūčio 16 d. dalyvavo savo pusseserės kazimierietės ses. Pius Mickevičiūtės 50 metų vienuoliško gyvenimo suaktyje. Taip pat aplankė savo pažįstamus ir draugus, o antradienį, rugpjūčio 18 d., lankėsi „Draugo“ redakcijoje ir painformavo apie savo veiklą ir planus.

x Lietuvių studentų Urbanijoje tautinių šokių grupė „Vėjas“ yra užsiregistravusi dalyvauti Pasaulio lietuvių tautinių šokių šventėje, kuri bus atnaujinčių metų liepos mėnesį Hamiltone, Kanadoje. Norintieji šioje grupėje dalyvauti prašomi skambinti **Lorai Vasiliauskai** ir pasitikrinti, ar yra įrašyti tautinių šokių grupėje. Jos adresas Urbanijoje: 308 N. Coler Ave., Urbana, Ill. 61801, tel. 217-384-0409.

x Amerikos Raudonasis Kryžius nori pagelbėti nukentėjusiems nuo potvynio Cook ir DuPage apskrįčių gyventojams. Jis ieško savanorių pagelbinti ir aukų. Amerikos Raudonojo Kryžiaus adresas: 43 E. Ohio St., Chicago, Ill. 60611.

x Juodojo kaspino demonstracijos bus šį sekmadienį, rugpjūčio 23 d., 12 val. miesto centre – Wacker ir Wabash gatvių sankryžoje. Vėliau bus įvairių nuo bolševikų nukentėjusių tautų atstovų pabėdavimas Lenkų Kongreso patalpose, 5844 N. Milwaukee Ave.

x Rožytė ir Alkinas Žukauskai, Taguesta, Fla., gražino laimėjimų šakneles, pridėjo 20 dol. auką su prierašu: „Linkime Jums daug sveikatos ir Dievo palaimos ir toliau laimingai dirbti ta gražu, kultūros darbą Tėvynei Lietuvai ir katalikybės labui“. Nuosirdus aciū už auką ir linkėjimus.

x Už a.a. Edmundą Jarašių, dvejų metų mirties sukaktį minint, šv. Mišios bus atnaušiamos Tėvu Jėzuitų koplyčioje sekmadienį, rugpjūčio 23 d., 11:15 val. ryto. Prašome gimines ir draugus dalyvauti Mišiose.

x Už a.a. Vincą Viskantą, mirusį prieš penkis metus, šv. Mišios bus atnaušiamos rugpjūčio 23 d., 8 val. ryto, Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Prašome gimines, draugus ir pažįstamus pasimelsti už jo sielą.

Liūdinti šeima (pr.)

x Chicago ALTO pobūvis įvyks š.m. rugpjūčio 30 d., sekmadienį 1 val. p.p. ponų Grinių sodyboje, Lockport, Ill., ant 143-čios gatvės, 2 blokas ir vakarus nuo State gatvės. Visi Chicago ALTO rėmėjai maloniai kviečiami gražiojoje gamtos aplinkumoje praleisti sekmadienį malonių ALTO bičiulių tarpe. Visus pobūvio dalyvius lauks karšti ir šalti valgiai, nuotaikinga muzika ir gausus laimės šaltinis. Informacija teikia: 737-0928 arba 434-3713.

ARAS
Dengiame ir taisome visų rūšių STOGUS
Su aukštu patyrimu, esame apdrausti. Pats prižiūri darba.
ARVYDAS KIELA
737-1717
arba tarp 10 a.r. ir 8 a.r.
Tel. 434-9655

x Amerikos Lietuvių Taryba skatina savo narius Chicagoje ir kituose miestuose dalyvauti Juodojo kaspino demonstracijose, protestuojant prieš Molotovo-Ribbentropo paktą ir jungiantis su tą patį protestą reiškiančiais okupuotoje Lietuvoje. Chicagoje demonstracijos bus sekmadienį, rugpjūčio 23 d., 12 val. prie Washingtono paminklo Wacker ir Wabash gatvių sankryžoje.

x Lietuvių Muzikų sąjungos seimas bus šį seštadienį, rugpjūčio 22 d., Muzikologijos archyvo patalpose Jaunimo centre. 10 val. ryto bus šv. Mišios Jėzuitų koplyčioje, po to pusryčiai ir seimo atidarymas. Prašome padaryti centro vald. pirm. dr. L. Šimutis, F. Strolia, St. Slizys, R. Kliorienė, A. Giedraitis, J. Stankūnas. Apie muzikologijos archyvą kalbės K. Skaisgirys. Vakare Seklyčioje bus bendra vakarienė.

x Lietuvių Prekybos rūmų tradicinė Golfo diena bus rugpjūčio 26 d., trečiadienį, Silver Lake Country klube, 147 ir 82 gatvė, Orland Park, Ill., Laimėtojai skiriama speciali dovana.

x „Margučio“ radijo vedėjas Petras Petrutis atostogauja. Į Chicago sugrįš rugsėjo 7 d. P. Petrutį pavaduoja ir radijo laidas tvarko ilgametis „Margučio“ bendradarbis Leonas Narbutis.

x Balso piknikas jau šį sekmadienį, rugpjūčio 23 d., Jaunimo centre. Brighton Parko Balso skyriaus pirmininkė G. Meiluvienė 10 val. ryto pradės svečius vaišinti kava ir pyragais. O pietūs, laimėjimai ir kitos linksmybės prasideda vidurdienį. Chicago Balso darbuotojai kviečia visus į gegužinę.

x Dr. Liuda ir Petras Dir-dai iš Chicago, Ill., gražindami laimėjimų šakneles, pridėjo 25 dol. auką ir tokį prierašą: „Linkime sėkmės Jūsų darbuose, kad „Draugas“ mus lankytų daug daug metų“. Nuosirdus aciū už mielą auką ir linkėjimus.

x Dėmesio! Kriauceliūnų vardo vaikų namelių MONTESSORI mokyklėi skubiai reikalinga lietuviškai kalbanti mokytojos padėjėja. Prašome kreiptis pas **Aldoną Kuncienę** 434-6920 arba **Marytę Utz** 423-0307.

(sk.)

x Parduodu naują rašomą mašinėlę su lietuvišku raidynu – OLYMPIA – Traveller de Luxe S. Ger dovana nuvežti į Lietuvą. Rašyti: „Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629, Attn.: Mr. Box - 55.

(sk.)

x Vaikų namelių apžiūrėjimas. Maloniai kviečiame vaikus, tėvelius ir visuomenę atsilankyti į **KRIAUCELIŲNŲ** vardo vaikų namelių apžiūrėjimą. Vaikai priimami nuo 2 m. 9 mėn. iki 5 m. amžiaus. Dar galima užsiregistruoti šiems mokslo metams. Įvyks antradienį, rugsėjo 8 d. nuo 10 iki 12, 2743 W. 69 St., Chicago, Ill., 60629. Inform. skambinti **Marytei Utz** 423-0307.

(sk.)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLO duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. VI 7-7747.

(sk.)

x Pas Norman Bursteina, vienintelį lietuvių kailininką, galite gauti puikiausius moteriškus kailius, 679 No. Michigan Ave., 2-tras aukštas (jėjimas iš Huron St.), Chicago, IL 60611. Tel. 263-5826.

(sk.)

Lietuvių fondo spaudos konferencijoje. Iš kairės: Ramona Steponavičiūtė, Stasys Baras, Balys Brazdžionis ir tarybos pirm. Povilas Kilius. Nuotr. J. Tamulaučio

LIETUVIŲ FONDO VEIKLA

A. JUODVALKIS

Lietuvių Fondo valdyba, pirmininkaujama žinomos visuomenininkės ir gerų darbų organizatorės Marijos Remienės, rūpinasi Lietuvių Fondo 25-rių metų sėkmingos veiklos paminėjimu. Kontaktavo JAV LB apylinkių valdybas su krašto valdybos pritarimu ir paskatinimu, prašydama apylinkių paramos ir tautos. Prašoma sudaryti LF vėjų komitetus ar išskirti asmenis, kurie rūpintųsi aukų telkimu ir Lietuvių fondo sidabrinės sukakties paminėjimu.

Taip pat Lietuvių Fondo valdyba š.m. liepos pabaigoje iš-

x Kun. Joseph J. Svirskas, Haverhill, Mass., parėmė „Draugą“ visa šimtaine ir kartu pratęsė vieneriems metams prenumeratą. Kun. J. J. Svirskas skelbiame garbės prenumeratorium, o už mielą auką labai dėkojame.

x Jonas Milašius, St. Petersburg, Fla., su prenumeratos pratęsimo mokesčiu atsiuntė ir 25 dol. auką. J. Milašiui, mūsų garbės prenumeratoriui ir rėmėjui, tariame nuoširdų aciū.

x Bronius Polikaitis, Chicago, Ill., lietuviškų organizacijų darbuotojas, E. Jasnauskienė, Yucca Valley, Cal., St. Kybartas, Chicago, Ill., gražindami laimėjimų šakneles, kiekvienas paaugojo po 20 dol. Labai dėkojame.

x Alberta G. Astras, CPA, Millbrae, Cal., mūsų bendradarbiu, Anthony M. Shlikas, Downers Grove, Ill., gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas pridėjo po 20 dol. aukų. Labai dėkojame.

x St. Šilauškas, Lachine, P. Quebec, Kanada, gražino laimėjimų šakneles, pridėjo 10 dol. auką ir palinkėjo geriausios sėkmės mūsų visuose užsimojimuose. Aciū už viską.

x Inž. Romas Butkūnas, Crystal Lake, Ill., Stasys Česna, Chicago, Ill., S. Balsys, Brooklyn, N.Y., Mikalina Matyzius, Stockbridge, Mich., Jone Steponis, Seven Hill, Ohio, Antanas Vališkis, Barrington, R.I., Veronika Šatas, Fremont, Wisc., Stasė Rutkus, Midlothian, Ill., J. Ulanskas, Sioux City, Iowa, gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas pridėjo po 10 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Pranas Aglinskis, Sofia Vakselis, St. Strasevičius, Chicago, Ill., Stasė Vaišvila, J. Šeštakauskas, Stella Gencevičius, Elena Gaižutis, Adomas Venckus, V. Kudirka, Nina Norris, visi iš Chicago, Ona Maciokas, Waterbury, Conn., Ignas Skirgaudas, San Diego, Cal., Juozas Žvinakis, Albuquerque, N.M., Julia Druseikis, Rochester, N.Y. Stasys Mikalauskas, Cleveland, Ohio, Kazys Žameckas, Indianapolis, Ind., A. Bielskus, Euclid, Ohio, B. Mudėnas, Worcester, Mass., pratęsė „Draugo“ prenumeratą vieneriems metams ir kiekvienas paaugojo po 10 dol. Nuosirdus aciū

(sk.)

siuntinėjo laiškus visiems LF nariams, prašydama padidinti turimus įnašus ir pridėti LF pelno skirstymo komisijos laišką su detaliu pelno paskirstymu. Nariai, matydami kam ir kuriems tikslams paskirstomas pelnas, geriau supras Lietuvių fondo paskirtį ir reikšmę ir kur eina paaugoto dolerio pajamos. Be Lietuvių Fondo paramos, kuri jau antri metai siekia daugiau ketvirtį milijono dolerių, lietuviškoji mokykla, kultūrinė bei visuomeninė veikla būtų skurdinė ir pasiekti rezultatai menkesni. Ypatingas dėmesys skiriamas lit. švietimui, nes be lietuvių kalbos neįmanoma išlaikyti lietuvių ar įdiegti meilę savo tėvų ar prosenelių tautai. (Jau pasigirsta ir kitokių balsų, kuriems lietuvių kalbos mokėjimas ir lietuvių kultūros pažinimas nėra būtinas, rūpinantis Lietuvos ir lietuvių tautos likimu. Užmirštama, kad be kalbos nebus ir tautos). LB-nės švietimo ir kultūrinei veiklai tenka net 55% viso LF paskirstyto pelno (145,000 dol.).

[Lietuvių fondo prašymą pradedo nariai atsiliepti ir didina savo įnašus ar įnašus mirusių artimuosius. Julius Gelažius LF įnašino mirusį brolių kunigą Zenoną Gelažį, įnešdamas 3,000 dol. Savo stambius turimus įnašus padidino dr. Alina ir inž. Van Domanskiai ir Stasys Grižė-Jurgelevičius, paaugodami po 500 dol., Richardas Holiusas 250 dol., dr. Algirdas Monstavičius 200 dol. Kiti nariai didina įnašus mažesniais sumomis, (skelbiami mėnesiniuose pranešimuose).

Lietuvių Fondo igaliojiniai Petras Viščinis iš Bostono ir Antanas Makaras iš Hot Springs skatina įamžinti mirusius artimuosius ir gautas aukas persiunčia Lietuvių Fondui. Paminėtina Antano Makaro 50 dol. auką, įamžinant Chicagoje mirusį dr. Zigmą Smilgą ir prašant kitus mirusiojo draugus bei pažįstamus pasekti jo pavyzdį. Per igaliojinį A. Makarą Ona Žemaitienė savo vyro atminimui papildė turėtą įnašą 250 dol. Visiems aukotojams L. Fondas yra dėkingas ir tikisi dar šiais metais pasiekti 4 milijonų dolerių kapitalą.

Valdybos posėdis
Lietuvių Fondo valdybos posėdyje aptarti bėgantieji reikalai

Kad LF kapitalą reikia didinti, parodo prašymų gausa ir nepakankamas pelnas. LF pelno skirstymo komisijai tenka sunkus uždavinys apspręsti paramos reikalingumą bei jos dydį, kai tegalima patenkinti vos trečdali prašančiųjų.

Užsklandai
Pastaruoju metu patriotinė lietuvių visuomenė sudrumstė „Gimtąją kraštą“ atspaudintas mūsiškių 4 išviečių paskelbimas su vilniškais žurnalais, rašytojais, partijos ir

ir nusmailgystos gairės ateities veiklai. Pasidžiaugta „Draugo“ redaktorių parama, išleidžiant kultūrinį priedą, skirtą specialiai Lietuvių Fondo 25-rių metų veiklai paminėti. Padėkota redakcijai ir bendradarbiams. Paruoštas laiškas ir tautos būdu bus išsiuntinėtas lietuviams, dar nesantiems Lietuvių Fondo nariams, prašant įsijungti į LF narių šeimą ir įnešti bent minimalią 100 dol. sumą. Sąrašų sudarymas ir patikrinimas reikalauja darbo ir atidos. Nėpykite, jei tą laišką gausite jau būdami LF nariais, nes neapsižiūrėjimų gali pasitaikyti.

Prof. dr. Jonas Rackauskas, Lituanistikos tyrimo ir studijų centro pirmininkas, ir prof. dr. Tomas Remiešis, LTS centro tarybos pirmininkas, tariai anie tolimsne centro veikla

kitų visasajunginių organizacijų tarybinės Lietuvos atstovais. Padaryti siūlymai ar tik paklausimai rado atgarsį ir mūsų spaudoje. Kadangi dalyvavusi ketveriukė iki šiol neatsiliepė į G. Kr. paskelbtą pasikalbėjimą, tai reikia manyti, kad G. Kr. paskelbtos mintys yra tikslios ir neiškreiptos. Vilniuje leidžiamą „Gimtąjį kraštą“ ne dažnas gauna, tai atpasakojimai perduodami iš lūpų į lūpas, yra iškreipti ir įvairiai komentuojami. Viename gausiame susirinkime teko girdėti viešai skelbiant, kad Lietuvių Fondas jau pasiuntė 20,000 dol. ketveriukės pažadėtą paramą, o kitus tris milijonus – perves vėliau. Šitokios išgalvotos kalbos yra skleidžiamos, turint tikslą kompromituoti Lietuvių Fondo gražią vėdamą darbą.

Lietuvių Fondo kapitalas yra saugomas nepriklausomai Lietuvai, bet ne Maskvos komunistiniams statytiniams. Lietuvių Fondo vadovybė griežtai paneigia skleidžiamus gandus ir bandymus įtaigauti visuomenę, lyg tai kalba visos išeivijos vardu, nors ir nėra igalioji. Rodos turėtų būti aišku, kad vilniškių komunistų pastangos vaizduoti savarankišką veiklą neturi pagrindo, kai jie patys priklauso nuo Kremliaus malonės. Pasitarime dalyvavusiųjų vardai yra žinomi lietuvių visuomenei, kaip nuolatiniai ryšių mezgėjai su Maskvos patikėtiniais. Kol kas dar nepasitvirtino, kad naujieji Gorbaciovoėjimai palengvina okupuotų kraštų tautinę veiklą, bet jau imetės nesantikas obuolį į išeivijos kultūrinę ir politinę veiklą.

Baigiant šias kelias mintis, reikia pastebėti, kad nesame priešingi lankymuisi ok. Lietuvoje ir sustikimui su giminėmis bei lietuviams, bet vesti pasitarimus su oficialiais okupantų statytiniais yra dar per anksti. Santaros Šviesos vadovų pastangos veržtis per esamas užtvaras ir bandyti megzti ryšius su tenyškiais kultūrininkais iki šiol nedavė apčiuopiamų vaisių. Vieno kito solisto, muziko ar rašytojo pasirodymas tenyškėse ar mūsų salėse buvo ir tebėra tik atsitiktiniai įvykiai, nepalikę didesnio ispūdzio, nors ir nebuvo išvengta langų daužymo koncertų metu.

Ar nebūtų tiksliu pirma tokius reikalus aptarti savo visuomenėje, jausti jos nuotaikas, o tik vėliau bandyti kalbėtis su Maskvos statytiniais. Tada nereikėtų laužtis ne tik per bambukinę užtvarą, bet ir savųjų veiksmų duotus nurodymus. Gyvenimas eina ir reikia išnaudoti teikiamas progas, bet neatsisakyti ir savų principų.

Lietuviškoji visuomenė yra pakankamai išprususi ir susigaudo painiuose gyvenimo vingiuose, todėl vieno kito lietuvių rodamos pastangos eiti tik viena kryptimi nerus pritarimo ir paramos, kaip ir iki šiol jų bandytos pastangos.

JA VALSTYBĖSE

– Vysk. Paulius Baltakis, OFM, su kun. Edžiu Putrimu išvyko į Puską ir kitas lietuviškas vietas Lenkijoje. Taip pat jie aplankys kitas Lenkijos vietas, susitiks su vyskupais ir lietuvišiais kunigais. Grįš rugpjūčio 31 d.

– Anicetas Simutis, Lietuvos generalinis konsulas New York, su žmona išvyko į Aliaską aplankyti savo sūnaus ir patostogauti skirtingame klimatu. Ten jie žada taip pat pažuvauti, nes vieta tam yra palanki.

– Sol. Lilija Šukytė-Vasyliūnienė žada atvykti į

– Maironio lituanistinė mokykla šiuos mokslo metus pradės rugsėjo 5 d. Kūdikielio Jėzaus parapijos pradžios mokyklos patalpose Richmond Hill, N.Y. Mokyklos vadovybė jau dabar prašo tėvų registruoti savo vaikus į lituanistinę mokyklą.

– Danutė Mikulskytė-Hatzi-theodorou, gailėtingąją seserį ir anestizijos specialistę, rugpjūčio 4 d. išitiko sunkus kraujo į smegenis išsiliejimas. Ji guli po sunkios galvos operacijos Manhattan New Yorko ligoninėje. Ji buvo visiems labai paslaugi ir tik šiais metais gegužės mėnesį ištekėjo.

– Dail. Elenos Urbaitytės, gyvenančios Wantach, N.Y., po sunkios ligos mirė Kaune brolis a.a. Algirdas Urbaitis. Jos tėvas adv. Ignas Urbaitis buvo anksčiau miręs Sibire.

– Lietuvos krikšto jubiliejų Los Angeles, Calif., ir apylinkių lietuvių minės lapkričio 22 d., sekmadienį, 10:30 val. Los Angeles arkivyskupijos Šv. Vivianos katedroje. Šv. Mišias laikys augiliaras vysk. John J. Ward, dalyvaujant ir lietuvių vyskupui Pauliui Baltakiui bei daugeliui kunigų. Po pamaldų Otani viešbutyje bus banketas, kuriame dalyvauti pasižadėjo Bažnyčios ir valdžios atstovai. Krikščionybės 600 metų jubiliejui rengti sudarytas komitetas, kuriam vadovauja LB Vakarų apygardos pirmininkė Angelė Nelsienė. Bilietus platina dr. Danutė Giedraitienė, Stasė Korienė ir Birutė Viskantienė.

– D.L.K. Birutės draugijos Los Angeles skyrius išrinko naują valdybą, kurią sudaro pirmininkė Nelė Apeikienė, vice-pirmininkė Liucija Mažeikienė, sekretorė Laima Jarašiūnienė, išdininė Gražina Raibienė ir narė Adelė Butolienė.

– Los Angeles Tautinė sąjunga rugsėjo 6 d., sekmadienį, parapijos salėje rengia rugsėjo 8-tosios dienos minėjimą. Paskaitą skaitys visuomenininkė iš Chicago Matilda Marcinkienė, meninę programą atliks pianistė Raimonda Apeikytė ir akt. Petras Maželis.

URUGUAJUS
– Ministerio dr. Kazimiero Grauzinio mirties 25 metų sukaktis buvo prisiminta Urugvajaus lietuvių. Jis mirė 1962 m. birželio 5 d. Buvo gimęs 1898 m. rugsėjo 14 d. Marciniskiu dvare prie Giedraičių. Lietuvos nepriklausomybės kovose buvo savanoris kūrėjas. Teisės ir politines studijas daktaro laipsniu baigė Prancūzijoje. Diplomatinėje tarnyboje dirbo Danijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Latvijoje ir prie Šv. Sosto. Paskutiniu metu buvo nepaprastasis pasiuntinys ir igaliojasis ministras Pietų Amerikai. Gyveno pirmiau Argentinoje, paskiau iki mirties Urugvajuje. Jo žmona Laimutė gyvena su dukterimis Los Angeles, Calif.

– A. a. Karolis Stasiulis, a. a. Marcelė Petkevičiūtė-Sidarienė, a. a. Ana Marija Mackevičienė, a. a. Stasys Indreliūnas mirė Montevideo mieste Urugvajuje.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. – 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.